

NASZE

KATOWICE

NR 11 (219) | LISTOPAD 2026 | Bezpłatny informator miejski | katowice.eu | ISSN 1899-9530

KIERUNEK: POŁUDNIE

Katowice zrobiły kolejny krok w stronę rozbudowy sieci tramwajowej na południe miasta. Wybrano wykonawcę inwestycji wartej 356,8 mln zł, w ramach której powstanie ok. 4,6 km nowej trasy, węzeł przesiadkowy w Kostuchnie oraz infrastruktura dla rowerzystów i kierowców. Po uprawomocnieniu się wyboru wykonawcy i podpisaniu umowy będzie on miał 30 miesięcy na realizację zadania. Kontynuacja na s. 10

Jarmark
na Rynku,
Sylwester pod
Spodkiem 2

Plan ogólny:
czekamy
na głosy
mieszkańców 3

Inwestycje
na uczelniach:
nowe
przestrzenie 6, 7

Boiska przy
SP 62 i na Bugli:
więcej miejsca
na sport 7

Velostrada
i drogi rowerowe:
nowe trasy
w planach 12, 13

Jarmark Bożonarodzeniowy wraca na Rynek

Od 20 listopada do 10 stycznia katowicki Rynek i Pl. Obrońców Katowic wypełnią się świątecznymi dekoracjami, zapachem regionalnych przysmaków i atrakcjami dla całych rodzin. Na odwiedzających czekać będzie ponad 100 drewnianych domków, rozbudowana strefa gastronomiczna, karuzele oraz koncerty.

Wśród atrakcji znajdują się choinka-karuzela, kolejka z zaprzęgiem reniferów, ogrzewana kopuła Sfera Bar oraz Airstream Bar. Na gości będzie też czekać nowy Domek pod Jemiołą. Powrócą popularne karuzele, w tym 33-metrowy Mega Młyn, 12-metrowy Śląski Młyn i karuzela wiktoriańska, a także kolejka elektryczna dla dzieci. Świąteczny świat dopełnią interaktywne bajkowe domki, wśród nich nowa Prezentownia, oraz iluminacje i dekoracje.

Zaplanowano koncerty, spektakle, pokazy ognia i animacje dla dzieci. Szczególnym punktem grudniowego kalendarza będzie Parada Mikołajkowa, która 6 grudnia przejdzie ulicami miasta w nowej odsłonie. Od 7 do 18 grudnia w godz. 11.00–13.00 odbędzie się

Diecięcy Przegląd Kolęd i Pastoralek organizowany we współpracy z Miastem Katowice. Z kolei sylwestrowy wieczór będzie okazją do wspólnej zabawy przy muzyce DJ-a Mateo. Impreza potrwa od godz. 18.00 do 1.00.

Nieodłącznym elementem jarmarku jest bogata oferta kulinarna. Na stoiskach pojawiają się m.in. langosze, churrosy, gofry bąbelkowe, stroopwafle, currywurst, hot dogi, smash burgery, pieczone ziemniaki, frytki, grillowane oscypki i ser Rougette. Nie zabraknie także śląskich smaków, zarówno w tradycyjnym wydaniu, jak i w nowoczesnych interpretacjach. Pieczonki, krupnioki i żmłła z hekele będą sąsiadować z Hanys dogiem oraz śląskim tiramisem. Ofertę uzupełnią regionalne wędliny i sery z różnych części Europy, miody, gorąca czekolada i grzane wino.

Strefa handlowa będzie otwarta od poniedziałku do czwartku w godz. 10.00–20.00, a od piątku do niedzieli do godz. 21.00. Stoiska gastronomiczne będą czynne do godz. 22.00, a wybrane punkty nawet do północy. W okresie świątecznym i w Nowy Rok będą obowiązywać specjalne godziny otwarcia. ■ KK

SILESIA DRONE STORY

„Sylwester z Dwójką” ponownie w Katowicach!

31 grudnia Katowice znów staną się muzyczną stolicą Polski. Pod Spodkiem odbędzie się „Sylwester z Dwójką” – wielkie widowisko plenerowe, które będzie transmitowane na antenie Telewizji Polskiej.

Organizatorzy zapowiadają występy ok. 30 artystów i muzyczną oprawę z udziałem czołówki polskiej sceny. Jak podkreśla Tomasz Sygut, dyrektor generalny TVP, katowicka impreza ma być największym tego typu wydarzeniem w Polsce. Szczegóły programu i nazwiska wykonawców zostaną ogłoszone wkrótce.

Ubiegłoroczny „Sylwester z Dwójką” przyciągnął pod Spodek dziesiątki tysięcy osób, a transmisję telewizyjną w TVP 2 i TVP Polonia obejrzało prawie 2,9 mln widzów. Wszystko wskazuje na to, że również w tym roku Katowice będą jednym z głównych miejsc sylwestrowej zabawy w Polsce! ■

K. KALKOWSKI, G. BARGIEŁA/WKATOWICACHEU

Plan ogólny. Czas na głos mieszkańców

Katowice konsultują projekt planu ogólnego, który wyznaczy ramy przyszłego zagospodarowania przestrzennego całego miasta. To ważny etap prac, w którym mieszkańcy mogą zapoznać się z dokumentem i zgłosić swoje uwagi.

Miasto udostępniło najnowszy projekt planu ogólnego (POG). Dokument został wcześniej poddany opiniowaniu i uzgodnieniom z właściwymi organami. A w październiku rozpoczęły się konsultacje społeczne.

Plan ogólny to jeden z najważniejszych dokumentów dotyczących przyszłego zagospodarowania przestrzennego Katowic. Swoim zakresem obejmuje całe miasto i określa ogólne zasady, jak jego poszczególne obszary będą mogły być zagospodarowywane w przyszłości. Plan ogólny będzie skuteczniej niż dotychczasowe studium koordynował rozwój przestrzenny, ponieważ na jego podstawie nie tylko będą opracowywane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP), lecz także będą wydawane decyzje o warunkach zabudowy (WZ) oraz przygotowywane inne dokumenty planistyczne wynikające z obowiązujących przepisów prawa.

– Plan ogólny będzie miał znaczenie dla tego, jak Katowice będą się rozwijać w kolejnych latach. Dlatego tak ważne jest, aby mieszkańcy mogli zapoznać się z projektem i przedstawić swoje uwagi w ramach konsultacji, które odbywają się we wszystkich dzielnicach Katowic. Przygotowaliśmy także materiały, które mają pomóc w zrozumieniu, czym jest ten dokument. Umie-

ściliśmy je na specjalnie utworzonej stronie internetowej. Zachęcamy do korzystania z nich. Konsultacje potrwać do 23 listopada. Tylko w tym okresie można składać uwagi do projektu POG – mówi Maciej Biskupski, wiceprezydent Katowic. Za nami pierwsze spotkania.

Projekt planu ogólnego jest dostępny w miejskich materiałach planistycznych. Mapa z POG jest dostępna również w formie pliku GML – do pobrania na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w zakładce: Urząd Miasta / Planowanie Przestrzenne / Plan ogólny. Mieszkańcy mogą się zapoznać z dokumentacją oraz sprawdzić proponowane rozwiązania dotyczące poszczególnych części Katowic.

Uwagi do POG należy składać na formularzu określonym przez przepisy prawa krajowego – jest dostępny na stronie Biuletynu

Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice w zakładce: Załatw sprawę / Formularz pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego. Uwagi należy składać na formularzu z podaniem imienia, nazwiska lub jednostki organizacyjnej, adresu zamieszkania lub siedziby oraz adresu i oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy.

Uwagi należy wysyłać na adres: ul. Młyńska 4, 40-098 Katowice, albo złożyć w Biurze Obsługi Mieszkańca. Uwagi w formie elektronicznej opatrzone podpisem kwalifikowanym, podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym należy złożyć na adres do e-doręczeń urzędu. Podpisany formularz można także wysłać e-mailem na adres pu@katowice.eu. ■

Więcej na planogolnydlakatowic.pl.

Spotkania w listopadzie

Brynów cz. wsch. – Os. Zgrzebnioła
Szkoła Podstawowa nr 65, ul. Kukutek 2a
2 listopada, godz. 17.00

Giszowiec
MDK „Szopienice-Giszowiec”, Filia nr 2,
Pl. Pod Lipami 1
2 listopada, godz. 17.00

Szopienice-Burowiec
MDK „Szopienice-Giszowiec”, ul. Hallera 28
3 listopada, godz. 17.00

Dąb
MDK „Koszutka”, Filia „Dąb”, ul. Krzyżowa 1
3 listopada, godz. 17.00

Os. Paderewskiego – Muchowiec
Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Graniczna 46
4 listopada, godz. 17.00

Dąbrówka Mała
Szkoła Podstawowa nr 47, ul. Grzegorzka 4
4 listopada, godz. 17.00

Bogucice
MDK „Bogucice-Zawodzie”, Dział Bogucice,
ul. Markiefki 44a
5 listopada, godz. 17.00

Janów-Nikiszowiec
Szkoła Podstawowa nr 53, ul. Szopienicka 58a
5 listopada, godz. 17.00

Os. Witosa
Szkoła Podstawowa nr 33, ul. Witosa 23
9 listopada, godz. 17.00

Załęska Hałda – Brynów cz. zach.
Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych nr 6,
ul. Rolna 22
9 listopada, godz. 17.00

Śródmieście
II Liceum Ogólnokształcące, ul. Głowackiego 4-6
10 listopada, godz. 17.00

KKM przejdzie do wKato.app

Ponad 163 tys. zarejestrowanych użytkowników i ponad 1,3 mln wykorzystanych zniżek, które przełożyły się na ponad 29 mln zł oszczędności w portfelach mieszkańców – tak prezentuje się bilans sześciu lat funkcjonowania Katowickiej Karty Mieszkańca. W najbliższym czasie program przejdzie zmianę technologiczną. Dotychczasowa aplikacja mobilna zostanie zastąpiona aplikacją wKato.app, która daje użytkownikom dodatkowe możliwości. Mieszkańcy korzystający dotychczas z cyfrowej wersji KKM mają czas do 30 listopada na przeniesienie swoich kont do nowej platformy.

Program „Katowicka Karta Mieszkańca” wystartował w 2020 r. jako realizacja jednego z kluczowych zobowiązań wyborczych prezydenta Katowic Marcina Krupa. – Sześć lat funkcjonowania Katowickiej Karty Mieszkańca pokazało, jak ogromnym zainteresowaniem cieszy się ten program. Katowiczanki i Katowiczanie skorzystali z ponad miliona zniżek, co przełożyło się na ponad 29 mln zł oszczędności z tytułu korzystania z tego programu. Miarą jego sukcesu

jest również długa lista podmiotów oferujących swoje usługi w ramach KKM. To ponad 200 podmiotów niezależnych od miasta oraz 13 katowickich jednostek, takich jak MOSiR czy miejskie pływalnie – zaznacza prezydent Marcin Krupa. – Głównym założeniem programu jest premiowanie mieszkańców i osób, które przez to, że odprowadzają w naszym mieście swój podatek PIT, wpływają na rozwój Katowic. Przeniesienie KKM do wKato.app to naturalny etap rozwoju programu. Dzięki tej zmianie Katowicka Karta Mieszkańca w wersji cyfrowej znajdzie się w jednym miejscu z szeregiem przydatnych funkcji, takich jak możliwość sprawdzenia terminu odbioru śmieci lub zajętości miejsc parkingowych w strefie płatnego parkowania – dodaje prezydent.

Zasady przejścia są proste. Osoby korzystające dotąd z aplikacji w telefonie muszą pobrać wKato.app ze sklepu App Store lub Google Play i zalogować się adresem e-mail bądź numerem telefonu używanym dotychczas w KKM. Ważne jest, że przy przenoszeniu karty ze sta-

rej aplikacji nie należy zakładać nowego konta, a jedynie przez reset hasła wejść do systemu. Konto wraz ze wszystkimi uprawnieniami zostanie przeniesione automatycznie.

Osoby korzystające wyłącznie z tradycyjnej, plastikowej Katowickiej Karty Mieszkańca nie muszą podejmować żadnych działań.

W przypadku trudności z przypomnieniem sobie danych do logowania istnieje

możliwość skorzystania z pomocy w Biurze Obsługi Mieszkańców przy Rynku 1 (stanowiska 13 i 14). Ponadto wsparcie techniczne można uzyskać mailowo (kontakt@wkato.app).

wKato.app została zaprojektowana jako kompleksowy, uniwersalny asystent miejski, który wykracza daleko poza dotychczasową funkcję cyfrowej karty rabatowej. ■ **MM2**

➔ **Maciej Szczawiński:** „Zasłużony dla Miasta Katowice” – to wyróżnienie wręczono Księdzu Biskupowi w tym roku za wieloletnią działalność duszpasterską, społeczną i – jak podkreślono – „za bliskość z mieszkańcami, otwartość na każdego człowieka”. A dzisiaj czasy dla takich postaw są trudne. Nawarstwiają się antagonizmy i nieufność. Więcej tarcia niż harmonii.

Bp dr Marian Niemiec: Rzeczywiście, łatwo nie jest. Widać to nie tylko w rozmowach z parafianami, lecz także na naszych Akademiiach Ekumenicznych w Bibliotece Śląskiej. Kilka razy po konferencji podchodziły do mnie różne osoby i mówiły: „No, wiadomo, wy księża musicie przekonywać o dobrych relacjach, o dialogu, życzliwości itp. Ale my wiemy, jak jest naprawdę”. Otóż my „nie musimy”. My c h c e m y. Intencją jest dać świadectwo, że właśnie w tym świecie, gdzie tyle zamętu, chwiejności i podejrzliwości, można naprawdę szczerze rozmawiać. Można podejmować trudne tematy, niczego nie owijając w bawełnę, niczego nie chowając pod dywan. Nieszczerość byłaby w tym wypadku kardynalnym błędem. Jako przewodniczący Śląskiego Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej mam nieustanny kontakt z Kościołem rzymskokatolickim i Kościołami mniejszościowymi, ustępującymi wielkością nawet Kościołowi luterańskiemu tutaj, na Śląsku. I mogłaby się zrodzić pokusa pewnego bagatelizowania czy wręcz marginalizacji. Bo „ilu ich tam jest”. A mnie bardzo zależy na uświadamianiu prawdy podstawowej: wszyscy stanowimy integralną część śląskiej wspólnoty.

➔ **Tutaj problemem mogą być pewne uprzedzenia wynikające często z powierzchownej czy wręcz niedostatecznej wiedzy.**

No, niestety, tak często się zdarza. Słyszę nie raz, że „chrześcijanie to katolicy, a potem to już inne religie”. W chrześcijaństwie mamy różne wspólnoty i różne wyznania, ale wszyscy mają swoje miejsce, prawo bycia, prawo głosu i prawo istnienia. Muszę się tu odnieść do naszego pięknego Kościoła Zmartwychwstania Pańskiego przy ul. Warszawskiej, gdzie odbywają się i nabożeństwa ekumeniczne, i wspaniałe koncerty, niedawno m.in. koncert muzyki żydowskiej. Od kilku lat również nabożeństwo i koncert z okazji urodzin miasta, zatem nie tylko msza w katedrze, ale ekumenicznie, bez względu na wyznanie, jesteśmy zgromadzeni tutaj. Zapraszamy wszystkich. To się już przyjęło i jak wiem, również w radzie miasta znalazło pozytywne oddźwięk.

➔ **Historia uczy, że powstanie Katowic to owoc bardzo znamiennego kompromisu.**

Bo wtedy rozmawiali i katolicy, i ewangelicy, i żydzi. Oni po prostu chcieli, żeby ta wioska przekształciła się w miasto. Dzisiaj bez większej przesady moglibyśmy powiedzieć o nich: napaleńcy! Owszem, ludzie poważni, bogaci, ważący słowa, ale przeniknięci wspólną, bardzo odważną wizją i emocją. Cel, by się powiódł, wymagał dialogu, kompromisu, wsłuchania się nie tylko we własne argumenty. Grundmann,

Strefy dialogu

Z bp. dr. Marianem Niemcem rozmawia Maciej Szczawiński.

Holtze, Winckler... Wymowny obrazek narysował kiedyś ks. prałat Andrzej Suchoń – przypominał, jak to rabin, pastor i proboszcz z Mariackiej spotykali się co tydzień w słynnej karczmarce Danzinger, gdzie dziś stoi DH „Skarbek”. Mieli swój stół i wspólnie omawiali rzeczy ważne. Dziś w zasadzie my też tak rozmawiamy. Osobiście miałem bardzo dobre relacje z abp. Wiktorem Skworcem, a kiedy zostałem biskupem, abp senior Damian Zimoń brał mnie pod ramię i przedstawiał wszystkim... Cenię też sobie nie porozumienia z abp. Adrianem Galbasem i obecnym metropolitą katowickim abp. Andrzejem Przybylskim. Krótko mówiąc, ekumeniczny punkt katolicko-luterański to nasza ciągła gotowość do spotkań, do rozmowy.

➔ **Musimy koniecznie wspomnieć jeszcze o „Kalendarzu Trzech Religii” – unikatowej publikacji, której celem jest budowanie trwałego dialogu międzyreligijnego i międzykulturowego. Odegrał ksiądz kluczową rolę w jego powstaniu, rozwoju i jest konsultantem tego unikatowego w skali kraju projektu.**

To rzeczywiście ewenement i cieszę się, że w takim właśnie kierunku to poszło. Bo mamy tu wyraźny podział na nurty chrześcijańskie, czyli jest katolicyzm, jest prawosławie i są Kościoły protestanckie ze swoimi świętami. Plus żydzi i muzułmanie. Ten kalendarz dociera już nie tylko na teren Katowic. Sięgają po niego i Kraków, i Opolszczyzna, interesuje się nim zagranica. Trafia również – co szczególnie ważne – do szkół. Czyli jest zainteresowanie, jest potrzeba i co istotne, wydawnictwo łączy wymiar ekumeniczny i edukację. Zawsze powtarzam: jeżeli się nie znamy, jeśli nie wiemy, dlaczego jedni modlą się w ten sposób, a drudzy inaczej, jeżeli ignorujemy historyczne przyczyny, nie interesują nas podobieństwa i różnice, wówczas pojawia się obcość. Z czasem, niestety, nawet wrogość. Natomiast im częściej się spotykamy, rozmawiamy ze sobą, dopytujemy i szukamy odpowiedzi, tym szybciej okazuje się, że nie taki diabeł straszny, że oni także mają piękne wartości, na których mogą się uczyć.

➔ **Naszą rozmowę chciałbym zakończyć jeszcze jednym zakotwiczeniem w rzeczywistości i konkrety katowickim. Swego czasu zarysował Ksiądz Biskup tutaj cztery powiązane ze sobą strefy. Emblematem jednej z nich jest dzisiejsza ul. Mariacka.**

Mamy w Katowicach strefę nauki, strefę kultury i – jak to określiłem – strefę ducha. Duchowość z kulturą jest blisko powiązana, ale po nabożeństwach czy po tych kulturalno-duchowych wzlotach ludzie często są po prostu głodni. Potrzebują także odrobiny strefy profanum, w tym wypadku gastronomiczno-rozrywkowej. Fajnie, że jest taka strefa. Czasami, jak goście przyjeżdżają, to ich tam prowadzę i mówię: „Popatrzcie, jak Katowice żyją! Jak ta ulica żyje!”. Oczywiście ważne jest zachowanie jakiegoś elementarnego porządku, ale to łączenie i przenikanie się różnych stref naszego życia, także życia miasta, jest jak najbardziej ludzkie i naturalne. ■

Zagrożenia w powietrzu. Sprawdź, jak reagować i gdzie się schronić

Naruszenia przestrzeni powietrznej, niezidentyfikowane drony w pobliżu lotnisk i rosyjskie ataki na Ukrainę stawiają przed służbami nowe wyzwania. Ważna jest również wiedza mieszkańców: jak odczytać ostrzeżenie, gdzie szukać osłony i co zrobić po zauważeniu podejrzanego obiektu. Sprawdzamy, o czym warto pamiętać, przygotowując się na zagrożenia z powietrza.

Ostrzeżenie nie zawsze oznacza bezpośrednie zagrożenie

Inwazja Rosji na Ukrainę sprawiła, że zagrożenia z powietrza stały się istotnym elementem debaty o bezpieczeństwie również w Polsce. Jeden z najpoważniejszych incydentów nastąpił we wrześniu 2025 r., gdy podczas rosyjskiego ataku na Ukrainę odnotowano w krótkim czasie ponad 30 naruszeń polskiej przestrzeni powietrznej przez rosyjskie drony. Z kolei już w 2026 r. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa wielokrotnie ostrzegało mieszkańców części województw lubelskiego i podkarpackiego w związku z rosyjskimi atakami powietrznymi blisko naszej granicy. Komunikaty informowały o monitorowaniu sytuacji i działaniach polskiego lotnictwa.

Katowice nie były ostrzegane przed takimi zagrożeniami, jednak warto znać podstawowe zasady postępowania również wtedy, gdy zagrożenie wydaje się odległe. Treść komunikatu ma znaczenie: czasem należy monitorować sytuację i oczekiwać na kolejne informacje, innym razem konieczne jest niezwłoczne znalezienie bezpiecznego miejsca.

Alert RCB i syreny alarmowe

Po otrzymaniu wiadomości SMS z alertem RCB należy dokładnie przeczytać jej treść. Nie każdy alert oznacza konieczność natychmiastowego szukania schronienia, ale żadnego ostrzeżenia nie należy lekceważyć. Jeśli komunikat nakazuje znaleźć bezpieczne miejsce, trzeba to zrobić niezwłocznie, zgodnie z przekazanymi wskazówkami.

Alertowi RCB często może towarzyszyć dźwięk syreny alarmowej. W Polsce ogłoszenie alarmu oznacza trzyminutowy, modulowany dźwięk syreny. Odwołanie alarmu to trzyminutowy dźwięk ciągły. Po usłyszeniu sygnału należy włączyć radio lub telewizję, sprawdzić oficjalne źródła informacji i postępować zgodnie z poleceniami służb. Warto wcześniej zapisać sobie adresy rządowych serwisów informacyjnych i przygotować alternatywne źródło informacji na wypadek awarii zasilania lub sieci komórkowej.

dowych serwisów informacyjnych i przygotować alternatywne źródło informacji na wypadek awarii zasilania lub sieci komórkowej.

Gdzie szukać bezpiecznego schronienia?

→ W sytuacji zagrożenia liczy się nie tylko szybkość reakcji, lecz także wybór odpowiedniego miejsca. Przed wystąpieniem alarmu warto sprawdzić, gdzie w pobliżu domu, pracy i miejsc, które regularnie odwiedzamy, znajdują się dostępne punkty schronienia.

→ Pomocna jest mapa Państwowej Straży Pożarnej, którą można znaleźć pod adresem gdziesiekryc.pl. Pokazuje ona punkty schronienia, czyli istniejące obiekty, które mogą zapewniać podstawową ochronę, m.in. piwnice, przejścia podziemne i garaże podziemne. Przed zagrożeniem warto sprawdzić lokalizację obiektu, możliwą drogę dojścia i warunki korzystania z niego.

→ Jeśli alarm zastanie nas w budynku, a dotarcie do innego miejsca wymagałoby długiego przebywania na otwartej przestrzeni, trzeba rozważyć wykorzystanie najbezpieczniejszego dostępnego pomieszczenia. W mieszkaniu może to być wewnętrzny korytarz, przedpokój lub łazienka bez okna i piecyka gazowego, najlepiej położone z dala od ścian zewnętrznych i dużych przeszkleń. Wybierając miejsce, warto kierować się zasadą dwóch ścian, czyli znaleźć się za co najmniej dwiema solidnymi przegrodami oddzielającymi nas od zewnętrznej części budynku. Ogranicza to ryzyko obrażeń od szkła i odłamków.

→ Można także rozważyć piwnicę, jeżeli jest w dobrym stanie technicznym i zapewnia

bezpieczne wyjście. W odpowiednich warunkach osłonę może zapewnić także garaż podziemny. Nie każde pomieszczenie podziemne jest jednak bezpieczne. Należy unikać miejsc z widocznymi uszkodzeniami konstrukcji, zagrożeniem pożarowym lub utrudnioną możliwością opuszczenia obiektu.

→ Jeżeli alarm zastanie nas „na mieście”, warto skierować się do najbliższego solidnego budynku, o ile można to zrobić bezpiecznie. Nie należy jednak zakładać, że każdy taki obiekt jest schronem, ani pokonywać dużej

w Polsce warto zwracać uwagę na sytuacje, które mogą budzić uzasadnione podejrzenia, np. uporczywe obserwowanie lub filmowanie infrastruktury krytycznej przy użyciu drona. Nie należy samodzielnie interweniować, konfrontować się z podejrzaną osobą ani próbować przechwytywać urządzenia. Warto zapamiętać miejsce, czas i kierunek lotu

odległości przez otwartą przestrzeń tylko po to, by dotrzeć do określonego punktu.

→ Nie wychodźmy ze schronienia pochopnie. Z powrotem do codziennych czynności należy poczekać na wiarygodną informację o ustaniu zagrożenia i stosować się do poleceń służb.

Drony i podejrzanе obiekty. Kiedy powiadomić służby?

Zagrożenia związane z dronami dotyczą również infrastruktury cywilnej. W sierpniu 2026 r. na lotnisku Lipsk/Halle w Niemczech znaleziono bezzałogowiec wyposażony w materiał wybuchowy i zapalnik. Niemiecka prokuratura federalna przejęła śledztwo dotyczące podejrzenia próby doprowadzenia do eksplozji. We wrześniu tego samego roku zgłoszenie o dronie nad lotniskiem w Brukseli doprowadziło do czasowego wstrzymania ruchu lotniczego. Przypadki te pokazują, dlaczego służby poważnie traktują podejrzanе zdarzenia w pobliżu ważnych obiektów.

W Polsce warto zwracać uwagę na sytuacje, które mogą budzić uzasadnione podejrzenia, np. uporczywe obserwowanie lub filmowanie infrastruktury krytycznej przy użyciu drona. Nie należy samodzielnie interweniować, konfrontować się z podejrzaną osobą ani próbować przechwytywać urządzenia. Warto zapamiętać miejsce, czas i kierunek lotu. Podejrzenie przestępstwa należy zgłosić policji, a w przypadku bezpośredniego zagrożenia zadzwonić pod numer 112.

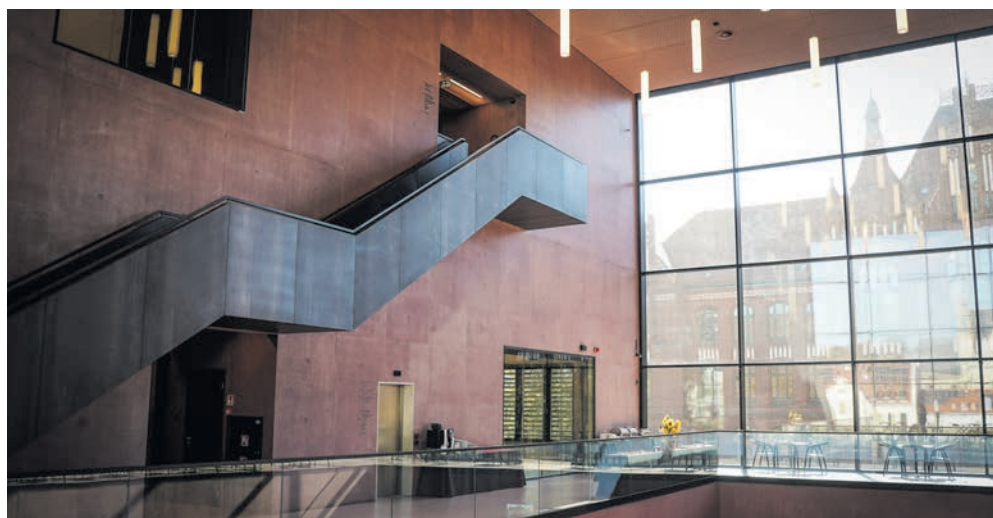
Ostrożność jest konieczna również w przypadku zauważenia szczątków drona, niewybuchu lub innego nieznanego przedmiotu. Nie wolno go dotykać, przenosić ani sprawdzać jego pochodzenia. Należy się oddalić na bezpieczną odległość i powiadomić służby.

Nie publikujmy też niesprawdzonych doniesień o rzekomych atakach ani materiałów ujawniających wrażliwe informacje o działaniach wojska i służb. Przed udostępnieniem wiadomości warto sprawdzić, czy potwierdzają ją oficjalne komunikaty.

Warto przygotować podstawowy zestaw awaryjny, ustalić z bliskimi sposób kontaktu i zapoznać się z rządowym „Poradnikiem bezpieczeństwa”. Nie wymaga to specjalistycznej wiedzy ani dużych nakładów, a pomaga uniknąć pośpiechu i przypadkowych decyzji w sytuacji kryzysowej. Najważniejsze to znać zasady, korzystać ze sprawdzonych informacji i wiedzieć, kiedy pozostawić ocenę sytuacji odpowiednim służbom. ■

KAMIL KALKOWSKI

NA SKRÓTY PRZEZ INWESTYCJE

G. BARGIEŁA/WKATOWICACH.EU

Akademicka Strefa Sztuki Sceniczej AM

BIEŻĄCE I PRZYSZŁE INWESTYCJE ASP

Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach kończy prace budowlane w siedzibie przy ul. Raciborskiej 37. Jednocześnie uczelnia przygotowuje się do realizacji inwestycji po drugiej stronie ulicy. W planach jest też trzeci projekt – niewielkie laboratorium dydaktyczne.

Zabytkowy budynek przy ul. Raciborskiej 37 to dawne kasyno oficerskie 73 Pułku Piechoty. Dzisiaj w środku działa m.in. biuro rektora ASP, administracja uczelni, pracownie wzornicze, aula i sala senacka. Gmach ma trzy kondygnacje naziemne, jedną podziemną i ok. 2,5 tys. m kw. powierzchni użytkowej.

Prace budowlane, które toczą się od drugiej połowy 2024 r., obejmują m.in.:

- wymianę poszycia dachu,
- malowanie elewacji,
- przebudowę węzła ciepłego i instalację pompy ciepła,
- częściową wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- wymianę części posadzek z panelu drewnianego na parkiet,
- naprawę schodów, tynków, malowanie, prace konserwatorskie,
- przebudowę instalacji, montaż monitoringu, rozbudowę sieci komputerowej,
- zapewnienie dostępności architektonicznej dla osób z niepełnosprawnościami, w tym dostawę windy, budowę zewnętrznej pochylni i wymianę schodów wejściowych.

Inwestycja miała się zakończyć w zeszłym roku, ale uczelnia musiała zlecić wykonawcy dodatkowe prace na poziomie -1.

Teraz realizacja zadania powinna przebiegać już bez przeszkód. Nowy termin zakończenia inwestycji to pierwszy kwartał 2027 r.

Równolegle ASP przygotowuje kolejne przedsięwzięcie infrastrukturalne – tym razem będzie to zupełnie nowy budynek. Przy ul. Raciborskiej 44 uczelnia zleci realizację sześciokondygnacyjnego obiektu o powierzchni ok. 2,1 tys. m kw. Wewnątrz znajdą się pracownie, laboratoria, przestrzenie wspólne i zaplecze techniczne dostosowane do kształcenia praktycznego i pracy z nowymi technologiami studentów wzornictwa.

Trwa przygotowanie dokumentacji projektowej obiektu, która pozwoli uczelni wystąpić

Nowy budynek dydaktyczny ul. Raciborska 44

→ 59,8 mln zł

→ 6 kondygnacji.

→ ok. 2100 m kw. powierzchni.

W planach: pracownie, laboratoria i przestrzenie wspólne dla studentów wzornictwa.

Planowane złożenie wniosku o pozwolenie na budowę: I połowa 2027 r.

z wnioskiem o pozwolenie na budowę. Ma to nastąpić w pierwszej połowie 2027 r. W lipcu bieżącego roku ASP podpisała umowę na dofinansowanie inwestycji z funduszy unijnych w wysokości ponad 49 mln zł. Całkowita wartość przedsięwzięcia to 59,8 mln zł.

Inwestycja jest realizowana ze względu na przeciążenia obecnej infrastruktury, niewystarczającą powierzchnię dydaktyczną i rosnące zainteresowanie studiami na katowickiej ASP. – Widzimy efekt przyznania Katowicom tytułu Europejskiego Miasta Nauki 2024. Obecnie więcej osób spoza województwa bierze udział w rekrutacji na naszą uczelnię – komentuje Anna Cichoń, kanclerz Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.

ASP w Katowicach ma jeszcze jeden projekt w zanadrzu. Przy ul. Koszarowej 19, za istniejącym budynkiem akademii, mógłby powstać nieduży pawilon dydaktyczny w formie laboratorium dla grafików, wyposażony np. w rizoграф, prasy do sitodruku i drzeworytu.

Dla tego zadania uczelnia chciałaby otrzymać tzw. status specjalnego urzędnika badawczego, który jest przyznawany ze względu na unikalność, znaczenie naukowe i potencjał badawczy. Otrzymanie statusu umożliwia finansowanie utrzymania urzędnika przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Uczelnia podjęła już pierwsze kroki administracyjne w celu realizacji projektu. – Chcemy być gotowi, gdy pojawi się szansa na zdobycie finansowania dla inwestycji – wyjaśnia Anna Cichoń.

ASP w Katowicach działa obecnie w trzech budynkach – przy ul. Raciborskiej 37 i 50 oraz przy ul. Koszarowej 19.

NOWY GMACH NIEMAL STULETNIJ UCZELNI

Wreszcie jest! Po ponad czterech latach od uroczystego rozpoczęcia prac budowlanych przy ul. Wojewódzkiej 58 otwarto Akademicką Strefę Sztuki Sceniczej. Wielofunkcyjny obiekt ma oferować znakomite warunki kształcenia, a także być areną wydarzeń kulturalnych.

Gmach jest inwestycją Akademii Muzycznej w Katowicach, założonej w 1929 r. To szósty obiekt w mieście wykorzystywany przez uczelnię. Budynek powstał na terenie o powierzchni 5222 m kw., który w 2013 r. Miasto Katowice przekazało akademii. Studenci będą się tu kształcić w dziedzinie sztuk scenicznych i tańca, a uczelnia otrzyma przestrzeń do prezentacji artystycznych.

Wmurowanie aktu erekcyjnego na budowie odbyło się 20 czerwca 2022 r. Uroczyste otwarcie gmachu miało miejsce 29 września bieżącego roku.

Budynek ma prostopadłościenną bryłę i wykończenie elewacji z pełnej cegły klinkowej, nawiązujące do zabytkowego budynku Akademii Muzycznej, który znajduje się po drugiej stronie ulicy.

Do gmachu wchodzimy przez główne wejście zlokalizowane od ul. Wojewódzkiej. Znajdujemy się w środkowej strefie budynku – wysokim na trzy kondygnacje foyer z barwionymi na kolor ceglasty bocznymi ścianami i dwoma przeszkleniami otwierającymi budynek na miasto od północy i południa. Tu warto się na chwilę zatrzymać – nie tylko ze względu na widok przez olbrzymie okna, ale również by podziwiać ich konstrukcję i parametry. Każda z dwóch szklanych ścian składa się z 28 dwukomorowych szyb o wymiarach 295 cm na 275 cm. To niemal 230 m kw. powierzchni każdego z dwóch okien.

Po prawej stronie foyer znajduje się trzykondygnacyjna dydaktyczna część budynku. Usytuowano tam ok. 30 pomieszczeń. To pracownie i sale do zajęć indywidualnych i grupowych, w tym do ćwiczeń muzycznych i tanecznych, jak również siłownia.

Na lewo od foyer projektanci umiejscowili wielofunkcyjną salę koncertową z podwójnymi ścianami i stropami oddzielającymi ją od pozostałej części budynku. – Z powodów akustycznych konstrukcja sali jest zdublowana i tworzy tzw. pudełko w pudełku – podają SLAS Architekci, odpowiedzialni za projekt. Dodatkowo bryłę sali wykonano z zastosowaniem wibroizolacji w postaci mat elastomerycznych – to rozwiązanie pozwala dodatkowo chronić wnętrze przed hałasem i drganiami.

Nagłośnienie sali opiera się na naturalnej akustyce, a każdy element wyposażenia został starannie dobrany przez projektantów. Na przykład niedopuszczalne było stosowanie takich elementów, jak lampy i ich obudowy, czujniki, transformatory, pokrywy grzejników, które mogłyby wpadać w słyszalny rezonans lub drgania.

Oprócz zajęć dla studentów będą się tu odbywać m.in. warsztaty, spotkania umuzykalniające, wykłady, konferencje, spektakle taneczno-aktorskie, muzyczne i dramatyczne.

Wartość inwestycji to ponad 141,2 mln zł, z czego ponad 133,2 mln zł dołożyło Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. ■ZIT

LICZBY BUDYNKU:

3 kondygnacje naziemne i **1** podziemna,

19,92 m wysokości,

2542 m kw. powierzchni użytkowej,

6012 m kw. powierzchni netto,

185 m kw. powierzchni foyer,

ok. 30 sal ćwiczeń,

sala wielofunkcyjna dla **254** osób

+ 105 osób przy zamkniętym orkiestrze,

8 klatek schodowych,

3 windy,

72 miejsca dla aut w garażu podziemnym,

10 naziemnych miejsc postojowych.

Ekologicznie i ekonomicznie na UE

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach zakończył modernizację jednego z gmachów kampusu przy ul. Bogucickiej 3b. To kolejny etap przedsięwzięcia. Dzięki inwestycji uczelnia będzie oszczędzać 100 tys. zł rocznie.

Prace obejmowały budynek C, w którym znajdują się basen, sala gimnastyczna i pokoje biurowe. Pływalnię zmodernizowano w 2020 r. Wtedy za kwotę 3,4 mln zł brutto uczelnia zleciła modernizację niecki basenowej i stacji uzdatniania wody, remont szatni, hali basenowej i pomieszczeń technicznych. W ramach inwestycji zakupiono również nowoczesny system pomiaru czasu pozwalający na profesjonalne przeprowadzenie zawodów pływackich.

Teraz roboty objęły zewnętrzną część budynku. Obiekt ma niestandardowy układ – dzieli się na niższą część trzykondygnacyjną z szatniami, sanitariatami, pomieszczeniami technicznymi i biurami oraz dwukondygnacyjną część wyższą, gdzie działają basen i sala sportowa. Obiekt powstał na początku lat 80. ubiegłego wieku.

W mijającym roku budynek przeszedł gruntowną modernizację

od zewnątrz. Na liście wykonanych prac są:

- montaż stolarki okiennej i drzwi,
- termoizolacja dachu,
- termoizolacja ścian zewnętrznych, które częściowo pokryto płytką klinkierową,
- strefa przy wyjściu ewakuacyjnym,
- ogrodzenie przy elewacji południowej,
- mur przy elewacji południowej,
- schody zewnętrzne przed wejściem głównym z wymianą balustrad,
- energooszczędne oświetlenie zewnętrzne LED i monitoring.

Oprócz tego, że przedsięwzięcie poprawi estetykę otoczenia, ma też pozytywnie wpłynąć na środowisko i koszty użytko-

wania. – Zakładany efekt energetyczny inwestycji to zmniejszenie zużycia energii cieplnej o co najmniej 652 GJ rocznie. Szacowane oszczędności związane z ogrzewaniem wyniosą ok. 98 tys. zł rocznie – podaje uczelnia. Ponadto uniwersytet szacuje, że wydzielenie dwutlenku węgla spadnie o blisko 93 t. Niższa ma być też emisja pyłów, dwutlenku siarki, tlenków azotu i węgla.

Prace kosztowały 6,25 mln zł brutto. 900 tys. zł w ramach dotacji dołożył do tej kwoty Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Kolejnym etapem inwestycji w budynku C ma być utworzenie siłowni oraz modernizacja sali gimnastycznej i sanitariatów. ■ZIT

Inwestycja: modernizacja Orlika – wymiana nawierzchni boiska, modernizacja oświetlenia, remont szatni oraz poprawa dostępności obiektu

Lokalizacja: Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „Bugła”

Termin rozpoczęcia prac: 10 czerwca 2026 r.

Termin zakończenia prac: październik 2026 r.

Koszt: ponad 950 tys. zł

Modernizacja objęła zarówno boisko, jak i jego otoczenie oraz zaplecze szatniowe. Zmiany oznaczają wygodniejsze warunki do gry i łatwiejszy dostęp do obiektu.

Jedną z nowości jest bezszarpowa sztuczna trawa czwartej generacji. To nawierzchnia z gęsto rozmieszczonymi włóknami, która nie wymaga luźnego wypełnienia stosowanego w wielu tradycyjnych sztucznych murawach. Dla grających oznacza to m.in. brak drobinek granulatu, które podczas meczu mogą wpadać do butów i być wynoszone poza boisko.

Pod nową murawą ułożono matę amortyzującą, czyli sprężystą warstwę, która pochłania część energii uderzeń podczas kontaktu z podłożem. Jej zadaniem jest zapewnienie odpowiedniej elastyczności nawierzchni i poprawa amortyzacji użytkowników podczas biegania, skoków i upadków.

W ramach prac boisko poszerzono o mniej więcej 4,5 m, wymieniono bramki i ławki, przebudowano piłkochwyty oraz zamontowano nowe siatki. Oświetlenie zastąpiono opra-

wami LED i wyremontowano dwie szatnie.

Zadbano także o dostępność. Z parkingu do boiska prowadzi ścieżka dotykowa – oznakowana trasa z elementami o wyczuwalnej fakturze, które można rozpoznać stopami lub białą laską. Takie rozwiązanie pomaga osobom niewidomym i słabowidzącym odnaleźć drogę oraz sprawniej poruszać się w przestrzeni. Dodatkowo przy obiekcie wyznaczono i oznakowano miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami. ■

Inwestycja: modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej nr 62 – nowe boiska, plac zabaw i rowerowe miasteczko ruchu drogowego

Lokalizacja: Szkoła Podstawowa nr 62

im. Józefa Kocurka, ul. Ordona, Katowice (Koszutka)

Termin rozpoczęcia prac: lipiec 2026 r.

Termin zakończenia prac: październik 2026 r.

Koszt: 3,2 mln zł

Nowe boiska do gry m.in. w piłkę ręczną, koszykówkę oraz siatkówkę z trybuną dla kibiców, a do tego plac zabaw i rowerowe miasteczko ruchu drogowego – otoczenie Szkoły Podstawowej nr 62 im. Józefa Kocurka przy ul. Ordona w Katowicach zyskało sporo atrakcji dla uczniów.

Prace rozpoczęły się w lipcu od demontażu istniejącej nawierzchni z tworzywa sztucznego, sztucznej trawy, piłkochwyty, bramek oraz koszy. Kolejnym krokiem była budowa trzech boisk: do koszykówki, piłki ręcznej i nożnej oraz siatkówki. Przy tym ostatnim powstała trzyrzędowa trybuna oferująca 52 miejsca siedzące.

– Wszystkie boiska wyposażymy w nawierzchnię poliuretanowo-gumową, która ma kilka zalet. Przede wszystkim zapewnia lepszą amortyzację, co przekłada się na bezpieczeństwo uczniów w razie upadku. Ten materiał ułatwia także odprowadzanie wody. Dzięki temu po opadach woda jest łatwiej wchłaniana przez podłoże, a więc boisko jest wolne od kałuż, które utrudniałyby albo uniemożliwiały korzystanie z niego przez jakiś czas po deszczu – tłumaczy Jarosław Łuczyński, dyrektor ds. inwestycji kubaturowych w Katowickich Inwestycjach S.A., spółce odpowiedzialnej za realizację inwestycji.

Każde z boisk otoczono bezpieczną strefą wykonaną z poliuretanu, tworzącą całość boiska. Zakres prac objął też przeniesienie placu zabaw pomiędzy miejsca do gry, montaż ławek w pobliżu boisk oraz wzdłuż odnowionej czterotorowej bieżni o długości 60 m. Ponadto w ramach inwestycji odtworzono część ogrodzenia, wykonano odwodnienie placu apelowego przy szkole, a dla zwiększenia bezpieczeństwa kompleks boisk objęto monitoringiem.

– Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców to jeden z filarów procesu podnoszenia jakości życia w Katowicach. Bezpieczne i zlokalizowane po sąsiedzku boiska stanowią ważny tego element. Dlatego z jednej strony modernizujemy obiekty dzielnicowe, którymi opiekuje się katowicki MOSiR, jak ma to miejsce np. w przypadku Orlika przy ORW „Bugła”, którego modernizacja dobiega już końca. Z drugiej strony remontowane są też boiska przy placówkach oświatowych – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic. – Najnowszym przykładem takiej inwestycji jest zmodernizowana przestrzeń przy Szkole Podstawowej nr 62 w Koszutce, z której po godzinach lekcyjnych mogą już korzystać nie tylko uczniowie, ale też pozostali mieszkańcy sąsiednich dzielnic. Za kwotę 3,2 mln zł powstała nowoczesna i wielofunkcyjna przestrzeń, dzięki której można aktywnie spędzać czas – dodaje prezydent. ■

Katowice dla seniorów

SĄ MIEJSCA W MIESZKANIU WSPOMAGANYM DLA SENIORÓW W KATOWICACH

Dwa wolne miejsca czekają na nowych mieszkańców mieszkania wspomagane przy ul. Pijarskiej 6 w Katowicach. Poszukiwani są kobieta i mężczyzna do pokoi dwuosobowych. To propozycja dla osób, które potrzebują wsparcia w codziennych czynnościach, a jednocześnie chcą zachować jak największą samodzielność.

Mieszkanie wspomagane znajduje się w nowoczesnym budynku na Os. Bażantowo, w dzielnicy Kostuchna. Obiekt jest wyposażony w windę i udogodnienia dla osób z trudnościami w poruszaniu się.

Mieszkańcy mogą liczyć na pomoc m.in. w utrzymaniu higieny osobistej, ubieraniu się, poruszaniu, praniu, sprzątaniu, robieniu zakupów i przygotowywaniu posiłków. Wsparcie obejmuje również prowadzenie gospodarstwa domowego oraz załatwianie spraw urzędowych i osobistych.

Każdy mieszkaniec ma zapewnioną pomoc pracownika socjalnego. Wspólna przestrzeń sprzyja nawiązywaniu nowych znajomości i spędzaniu czasu z innymi osobami.

Gdzie uzyskać informacje i jak się zgłosić?

Osoby zainteresowane zamieszkaniem w mieszkaniu wspomagany powinny się zgłosić do Terenowego Punktu Pomocy Społecznej

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, właściwego dla swojego miejsca zamieszkania. Tam można uzyskać szczegółowe informacje i dopełnić niezbędnych formalności.

Dane kontaktowe Terenowych Punktów Pomocy Społecznej

- TPPS nr 1 – ul. Andrzeja 10, tel. 32 251 60 99
- TPPS nr 2 – ul. Warszawska 42, tel. 32 253 77 30
- TPPS nr 3 – ul. Oblatów 24, tel. 32 258 07 09
- TPPS nr 4 – ul. Gliwicka 96, tel. 32 353 02 78
- TPPS nr 5 – ul. Dębowa 16, tel. 32 254 70 61
- TPPS nr 6 – ul. Czecha 2, tel. 32 209 00 23
- TPPS nr 7 – ul. Świdnicka 35a, tel. 32 252 56 35
- TPPS nr 8 – ul. Łętowskiego 6a, tel. 32 206 15 68

- TPPS nr 9 – ul. Krakowska 138, tel. 32 255 35 67
- TPPS nr 10 – ul. Krakowska 138, tel. 32 256 80 39

→ Godziny przyjęć pracowników socjalnych

- poniedziałek – 14.00–17.00,
- wtorek, czwartek i piątek – 8.00–10.00.

„SREBRNE SKRZYDŁA” DLA TYCH, KTÓRZY WSPIERAJĄ SENIORÓW

Muzyka, wzruszenia i podziękowania dla osób zaangażowanych w działania na rzecz seniorów towarzyszyły drugiej edycji koncertu „Srebrne Skrzydła”. Uroczystość odbyła się 17 października w Miejskim Domu Kultury

„Kosztutka” z okazji Ogólnopolskiego Dnia Seniora. Była okazją do wyróżnienia osób i instytucji, które swoją pracą, wiedzą i wrażliwością wspierają starszych mieszkańców oraz pomagają im zachować aktywność i niezależność.

Statuetki „Srebrne Skrzydła 2026” otrzymali: Ewa Kołodziej – posłanka na Sejm RP, Maciej Stachura – wiceprezydent Katowic, Anna Jaśkowska – pełnomocniczka wojewody śląskiego ds. polityki senioralnej, dr Wiesława Walkowska – przewodnicząca Śląskiej Rady Seniorów, dr Anna Zasada-Chorab – dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, dr Iwona Surma – kardiolog, Anita Przytocka – przedstawicielka Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Świętochłowicach, Klaudia Strama – przedstawicielka Centrum Rehabilis, Gabriela Kwestarz-Biczysko – prezes zarządu DOZ Fundacji „dbam o zdrowie”.

Nagrody są wyrazem uznania dla tych, którzy często bez rozgłosu działają na rzecz poprawy jakości życia osób starszych, odpowiadają na ich potrzeby i tworzą przestrzeń sprzyjającą integracji. „Srebrne Skrzydła” symbolizują otwartość, empatię i wsparcie, dzięki którym seniorzy mogą rozwijać swoje pasje i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

W wydarzeniu uczestniczyli również przedstawiciele Rady Seniorów Miasta Katowice. Organizatorami uroczystości byli pełnomocnik prezydenta miasta Katowice ds. seniorów Aleksandra Musioł, Stowarzyszenie „Matuzalem” oraz Miejski Dom Kultury „Kosztutka”. ■

Tysiąc pomysłów zrealizowanych. Czas na kolejne!

Mieszkańcy Katowic mają jeszcze czas, by zgłosić swoje pomysły do XV edycji programu Inicjatywa Lokalna. Nabór wniosków na realizację projektów w 2027 r. trwa do 15 listopada.

Inicjatywa Lokalna to program, dzięki któremu mieszkańcy mogą realizować własne pomysły na rzecz lokalnej społeczności przy wsparciu finansowym miasta. Od 2013 r. Katowiczanie zrealizowali już blisko 1 tys. inicjatyw, a łączna wartość wsparcia udzielonego przez miasto wyniosła ponad 9,25 mln zł.

W ramach programu można zgłaszać m.in. wydarzenia edukacyjne, kulturalne, sportowe i integracyjne, warsztaty, festyny, konkursy, a także działania służące poprawie przestrzeni wspólnej. O sukcesie projektu decyduje nie tylko dobry pomysł, ale również zaangażowanie mieszkańców w jego realizację poprzez pracę społeczną.

Wnioski można składać w formie zarówno papierowej, jak i elektronicznej. Formularz oraz szczegółowe informacje są dostępne na stronie katowice.eu/dla-mieszkanca/zaangazuj-sie/inicjatywa-lokalna.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod nr. tel. 32 259 31 18 lub mailowo: inicjatywalokalna@katowice.eu.

Nie zwlekaj! Jeśli masz pomysł na działanie, które zintegruje mieszkańców, ożywi Twoją dzielnicę lub odpowie na potrzeby lokalnej społeczności, zgłoś go do 15 listopada i skorzystaj ze wsparcia Miasta Katowice. ■

Nowy mural na Giszowcu to efekt Inicjatywy Lokalnej realizowanej przez mieszkańców przy wsparciu miasta

Siedem sekund, które mogą uratować życie

Od października osoby z grupy podwyższonego ryzyka będą mogły bezpłatnie wykonać niskodawkową tomografię komputerową w kierunku raka płuca. O tym, dlaczego screening raka płuca jest tak ważny, z prof. dr. hab. n. med. Mariuszem Adamkiem, pulmonologiem z Katedry i Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej Wydziału Nauk Medycznych w Zabrze oraz Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. Stanisława Szyszki Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, rozmawia Sławomir Rybok.

Sławomir Rybok: Rak płuca pozostaje jednym z największych wyzwań onkologii. Dlaczego ważne jest wprowadzenie ogólnopolskiego programu badań przesiewowych?

→ **Prof. Mariusz Adamek:** Rak płuca jest w Polsce rozpoznawany każdego roku u mniej więcej 22–23 tys. osób. Jednym z najważniejszych problemów jest to, że choroba często zostaje wykryta zbyt późno. Tymczasem jej wczesne rozpoznanie znacząco zwiększa możliwości skutecznego leczenia. Włączenie screeningu raka płuca do systemu świadczeń finansowanych publicznie ma więc bardzo duże znaczenie. Badania z wykorzystaniem niskodawkowej tomografii komputerowej pozwalają wykrywać niewielkie zmiany, zanim pojawią się objawy. Dzięki temu możemy istotnie zmniejszyć śmiertelność z powodu raka płuca.

→ **Co dokładnie zmieniło się od października?**

Od tego momentu screening raka płuca przestaje być wyłącznie działaniem pilotażowym i staje się świadczeniem finansowanym ze środków publicznych. Pacjenci spełniający określone kryteria będą mogli skorzystać z bezpłatnego badania NDTK bez skierowania.

Program obejmuje nie tylko samo wykonanie tomografii. To cały proces: kwalifikacja osoby z grupy wysokiego ryzyka, badanie, standaryzowany opis, przekazanie wyniku oraz określona ścieżka dalszego postępowania, jeśli zostaną wykryte niepokojące zmiany.

→ **Kto powinien zainteresować się takim badaniem?**

Przede wszystkim osoby, które przez lata paliły papierosy. W największej grupie są osoby w wieku 55–74 lata, które palą lub paliły należycie i mają historię palenia na poziomie co najmniej 20 paczkolet. Mówiąc prościej, może to być np. paczka papierosów dziennie przez 20 lat albo dwie paczki dziennie przez 10 lat. Istotne jest również, aby od rzucenia palenia nie minęło więcej niż 15 lat. Program obejmuje także osoby w wieku 50–77 lat, u których występuje dodatkowo jeden z określonych czynników ryzyka, np. ekspozycja zawodowa na azbest, krzemionkę, nikiel, chrom lub kadm, a także osoby z niektórymi chorobami płuc, takimi jak POChP czy włóknienie płuc.

Znaczenie ma również występowanie raka płuca w najbliższej rodzinie oraz wcześniejsze zachorowanie na niektóre nowotwory. Jest też osobna grupa osób w wieku 50–54 lata, które spełniają warunek dotyczący historii palenia i zakończyły leczenie raka płuca dokładnie pięć lat wcześniej.

→ **Czy osoba, która nie ma żadnych objawów, powinna się badać?**

Właśnie osoby bez objawów są kluczową grupą dla badań przesiewowych. Celem tych badań jest wykrycie choroby, zanim pojawią się symptomy wskazujące na jej rozwój. Nie powinniśmy czekać na kaszel, duszność czy inne niepokojące objawy, jeśli wiemy, że znajdujemy się w grupie wysokiego ryzyka.

→ **Wiele osób może się obawiać samego badania.**

Tymczasem jest to badanie bardzo szybkie i bezbolesne. Samo skanowanie klatki piersiowej trwa ok. siedmiu sekund. W tym czasie pacjent musi jedynie wstrzymać oddech. Cała wizyta zamyka się zwykle w mniej więcej 10–15 minutach. Niskodawkowa tomografia wykorzystuje przy tym znacznie mniejszą dawkę promieniowania niż standardowa diagnostyczna tomografia komputerowa klatki piersiowej. Jest to obecnie podstawowe na-

rzędzie wykorzystywane w programach przesiewowych raka płuca.

→ **Czy NDTK może wykryć tylko raka płuca?**

W trakcie badania klatki piersiowej możemy uzyskać informacje również o innych problemach zdrowotnych. Możemy m.in. zauważyć zmiany związane z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, chorobą niedokrwienną serca, śródmiąższowymi chorobami płuc lub chorobami aorty. Możliwe jest także wykrycie niektórych zmian w obrębie piersi, górnych biegunów nerek bądź cech osteoporozy. Można powiedzieć, że dla osoby z grupy ryzyka jest to swego rodzaju przegląd stanu zdrowia, choć oczywiście nie zastępuje on pełnej diagnostyki medycznej.

→ **Skąd wiemy, że taki program przynosi efekty?**

Mamy na to mocne dowody z badań naukowych i doświadczeń innych państw. Wcześniejsze próby prowadzenia screeningu z wykorzystaniem klasycznego zdjęcia rentgenowskiego klatki piersiowej czy cytologii płwociny nie przynosiły oczekiwanego zmniejszenia umieralności. Przełomem stała się niskodawkowa tomografia komputerowa. To właśnie dzięki niej jesteśmy w stanie wykrywać bardzo małe guzki płuca. Badania wy-

kazały, że zastosowanie NDTK w grupach wysokiego ryzyka może prowadzić do istotnego zmniejszenia śmiertelności z powodu raka płuca.

Polska jako 13. kraj dołączyła do grona państw, które oferują swoim obywatelom program badań przesiewowych raka płuca. Takie programy funkcjonują m.in. w Stanach Zjednoczonych, Japonii, Australii, Chorwacji i Czechach. To ważny moment także z punktu widzenia polskiego systemu ochrony zdrowia. Po zakończeniu pilotażu przeszliśmy do rozwiązania systemowego, które obejmuje wszystkie 16 województw.

→ **Czy Śląski Uniwersytet Medyczny miał udział w przygotowaniu tego rozwiązania?**

Tak. Śląski Uniwersytet Medyczny był jednym z sześciu ośrodków w Polsce uczestniczących w realizacji badań pilotażowych. W latach 2020–2023 odpowiadaliśmy za prowadzenie programu badań przesiewowych płuc w województwach śląskim, dolnośląskim i opolskim. W tym czasie przebadaliśmy 3750 mieszkańców i wykonaliśmy ponad 7500 tomografii komputerowych. U 64 pacjentów wykryto raka płuca.

→ **Jak wyglądał wynik całego ogólnopolskiego pilotażu?**

W latach 2020–2023 w ramach pilotażowego Programu wczesnego wykrywania raka płuca za pomocą niskodawkowej tomografii komputerowej przebadano prawie 20 tys. osób i wykonano ponad 39 tys. badań NDTK. Ocenie poddano ponad 13 tys. guzków płuca. Wykryto 330 przypadków raka płuca, w tym 219 nowotworów operacyjnych. To pokazuje, jak ważne jest znalezienie choroby na odpowiednio wczesnym etapie.

→ **Szacuje się, że w Polsce z programu powinno skorzystać ok. 1,9 mln osób.**

Właśnie dlatego potrzebujemy rozwiązania systemowego. Jeżeli chcemy skutecznie zmniejszać liczbę zgonów z powodu raka płuca, musimy docierać do osób, które są najbardziej narażone, a jednocześnie nie mają jeszcze objawów choroby.

I tutaj chciałbym szczególnie podkreślić jedną rzecz: nie chodzi o to, żeby każdy wykonywał tomografię komputerową. Chodzi o to, żeby z badania korzystały osoby, które spełniają określone kryteria ryzyka.

→ **Co powiedziałby Pan osobie, która spełnia kryteria programu, ale zastanawia się, czy warto się zgłosić?**

Nie warto czekać na objawy. Jeśli ktoś znajduje się w grupie wysokiego ryzyka i spełnia kryteria programu, powinien skorzystać z możliwości bezpłatnego badania. Jest szybkie, bezbolesne i może pozwolić wykryć chorobę na etapie, kiedy możliwości skutecznego leczenia są znacznie większe. Siedem sekund badania może być naprawdę ważnych. Najważniejsze jednak, żeby te siedem sekund w ogóle się wydarzyło. ■

Tramwaj na południe coraz bliżej

Kontynuacja ze s. 1

– Tramwaj na południe to jedna z tych inwestycji, które zmieniają Katowice na pokolenia. Nowa linia zapewni mieszkańcom południowych dzielnic szybki dojazd do centrum, stworzy wygodne możliwości przesiadki i tym samym będzie stanowić zachętę do korzystania z transportu publicznego. Jednocześnie uporządkujemy układ drogowy i poprawimy dostęp do Górnośląskiego Centrum Medycznego, dlatego z efektów tego przedsięwzięcia skorzystają tysiące użytkowników tej części miasta – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic. – Co ważne, wybrany wariant realizacji tramwaju na południe jest kolejnym przykładem inwestycji, której zakres wypracowano w konsultacjach z mieszkańcami. Taki przebieg linii tramwajowej pozwoli na przejazd z Kostuchny do centrum w godzinach szczytu komunikacyjnego w mniej więcej 25 minut. Będzie to realna oszczędność czasu i pieniędzy, mniej wydatków na paliwo, mniej hałasu i niższa emisja spalin – podkreśla prezydent.

Ogromne zainteresowanie inwestycją

W postępowaniu przetargowym złożono aż 14 ofert, a ich wartość sięgała od 356 mln zł do aż 522 mln zł. Ostatecznie komisja przetargowa wybrała ofertę firmy Budimex S.A. o wartości nieco ponad 356,8 mln zł. – Przed nami czas na uprawomocnienie wyboru oferty. Dopiero po nim, o ile

nie zostanie złożone odwołanie, będziemy mogli podpisać umowę z wykonawcą i rozpocząć realizację, na którą jest przeznaczonych 30 miesięcy – mówi Agnieszka Dutkiewicz, dyrektor ds. budowy infrastruktury technicznej w spółce Katowickie Inwestycje S.A., będącej inwestorem zastępczym, działającym na rzecz i w imieniu miasta. Będzie ona realizować tę inwestycję we współpracy z Tramwajami Śląskimi S.A.

Tramwajem z Brynowa do Kostuchny

Nowa linia będzie miała długość ok. 4,6 km i zostanie poprowadzona od Centrum Przesiadkowego Brynowa – wzdłuż ul. Rzepakowej, torów kolejowych, w pobliżu Górnośląskiego Centrum Medycznego – do ul. Bażantów, gdzie pomiędzy ulicami Radockiego, Bażantów i Gołębią zakończy się pętlą i wybudowanym węzłem przesiadkowym Kostuchna.

– Na ten moment mieszkańcy południowych dzielnic czekali od wielu lat. Dziś robimy ogromny krok w stronę spełnienia ich oczekiwań. Tramwaj na południe to coś znacznie więcej niż kolejna inwestycja infrastrukturalna. To szansa na szybsze, wygodniejsze i bardziej ekologiczne podróżowanie, ale przede wszystkim realna zmiana jakości życia tysięcy mieszkańców. Jeszcze niedawno przyszłość tego projektu stała pod znakiem zapytania. Dzięki determinacji i ciężkiej pracy zespołu Tramwajów Śląskich udało się odblokować 287 mln zł unijnego dofinansowania i przywrócić tej inwestycji

realną perspektywę realizacji – podkreśla Krzysztof Mikuła, prezes spółki Tramwaje Śląskie S.A.

Warto przypomnieć, że przebieg linii tramwajowej opracowano na podstawie wskazań mieszkańców spośród czterech koncepcji, które prezentowano podczas konsultacji społecznych.

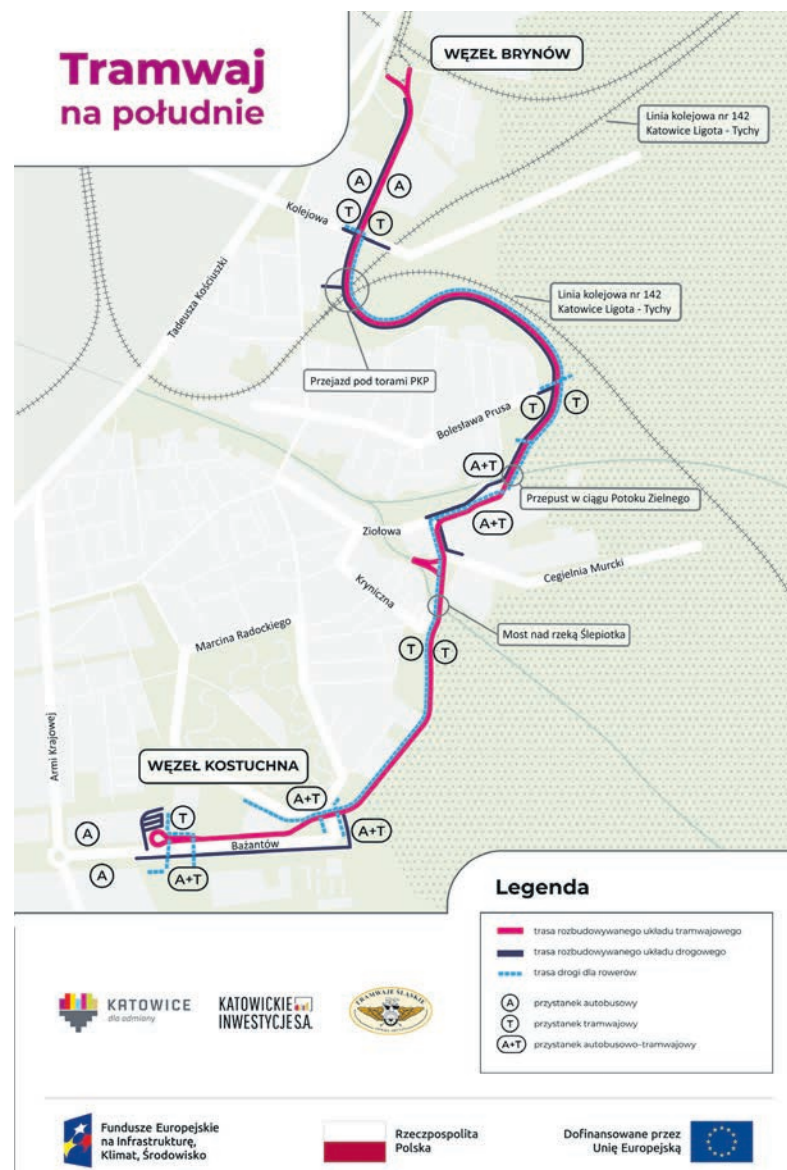
Wybrany wariant – przebiegający na obrzeżach obszaru zurbanizowanego – charakteryzuje się najniższym poziomem ingerencji w istniejącą infrastrukturę. Tym samym w niewielu miejscach linia będzie przecinała ruch samochodowy, co przełoży się na płynność podróży.

Wygodna przesiadka autobus-tramwaj, drogi rowerowe, parkingi dla rowerzystów i kierowców

Na trasie znajdzie się sześć par nowych przystanków, a trzy z nich będą umożliwiały bezpośrednią przesiadkę do autobusu. Przy wszystkich znajdą się parkingi dla rowerów. Wzdłuż niemal całej nowej linii tramwajowej powstanie droga dla rowerów.

Węzeł Kostuchna zostanie wyposażony w wielofunkcyjny obiekt z toaletą i zadaszonym miejscem dla pasażerów, a także parkingi park & ride (z ponad 120 miejscami) oraz bike & ride (na mniej więcej 90 rowerów).

nocześnie z budżetu miasta zostanie pokryta tylko niewielka część kosztów. Na realizację pozyskano łącznie ponad 287,8 mln zł dofinansowania z Funduszu Spójności. ■

Budowa tramwaju na południe to największa inwestycja w transport publiczny w historii Katowic. Jed-

nocześnie z budżetu miasta zostanie pokryta tylko niewielka część kosztów. Na realizację pozyskano łącznie ponad 287,8 mln zł dofinansowania z Funduszu Spójności. ■

Mieszkania jak nowe

Pod koniec września katowicki Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej podpisał umowy na wykonanie remontów kolejnych 25 mieszkań znajdujących się w zasobie miasta. Wartość zaplanowanych prac to niespełna 1,2 mln zł. Firmy, które wybrano do ich wykonania, będą miały od dwóch do trzech miesięcy na wykonanie zadań – w zależności od zakresu prac oraz metrażu lokali. Kolejne przetargi na remonty mieszkań są planowane jeszcze w tym roku.

– Szacujemy, że w 2026 r. Komunalny Zakład Gospodarki

Mieszkaniowej w Katowicach przeprowadzi remonty blisko 130 mieszkań o łącznej wartości 5,8 mln zł. Kolejnych kilkadziesiąt lokali przejdzie modernizację na początku 2027 r. KZGM ma zabezpieczone na ten cel dodatkowe 2,5 mln zł i aktualnie przygotowuje się do uruchomienia przetargu, który wyłoni wykonawców tych remontów – informuje Marcin Krupa, prezydent Katowic.

Prace przy remontach lokali zarządzanych przez KZGM w Katowicach trwają przez cały rok. W tym roku wyremontowano już

72 mieszkania, m.in. na Koszutce, w Ligocie i Szopienicach. Remonty kolejnych 25 mieszkań, m.in. w Bogucicach, Wełnowcu oraz Śródmieściu, o łącznej wartości 1,2 mln zł zrealizują trzy firmy. W zależności od zakresu prac będą miały od dwóch do trzech miesięcy na ich wykonanie. To oznacza, że remonty w kilku mieszkaniach mogą się zakończyć na początku przyszłego roku.

Obecnie ekipy remontowe pracują w 31 lokalach mieszkalnych, m.in. w Ligocie, na Os. Tysiąclecia oraz w Szopienicach.

Remonty zasobu mieszkaniowego miasta

Rocznie KZGM remontuje ok. 100–150 mieszkań, a prace wykonują firmy zewnętrzne wyłonione w przetargach. Zakres prowadzonych prac jest każdorazowo dostoso-

wany do stanu technicznego konkretnego lokalu. Do remontu są przeznaczane lokale niezasiedlone (bez lokatorów), bez konieczności prowadzenia prac konstrukcyjnych – dzięki temu remont jest szybki i lokal ponownie jest udostępniony do zasiedlenia. ■ **RED**

Biznes, rozwój i inspiracje

Od 16 do 20 listopada Katowice i Rawa.Ink ponownie staną się areną inspirujących spotkań, wymiany wiedzy i budowania relacji biznesowych. Wszystko za sprawą Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Katowicach.

■ **16 listopada** – zapraszamy na konsultacje podatkowe z doradcą podatkowym z Krajowej Izby Doradców Podatkowych Oddział Śląski. Tego dnia odbędzie się również spotkanie „SMART LAB – akcelerator akademicki” skierowane do zespołów studenckich, które chcą rozwijać swoje pomysły biznesowe i przygotować je do wejścia na rynek.

■ **17 listopada** – jak zdobyć środki na rozwój firmy? Odpowiedzi przyniesie seminarium „Finansowe formy wsparcia MMŚP”, organizowane we współpracy z instytucjami wspierającymi przedsiębiorców. To doskonała okazja, by poznać możliwości dofinansowania działalności gospodarczej.

■ **18 listopada** – młodzież będzie mogła poznać świat przedsiębiorczości społecznej podczas spotkania w ramach projektu „Uczniowski akcelerator przedsiębiorczości społecznej”. Tego samego dnia odbędzie się

szkolenie w ramach „Katowickiej akademii rozwoju przedsiębiorcy”.

■ **19 listopada** – uczniowie wezmą udział w spotkaniu z cyklu „Biznes i zarządzanie w praktyce”, podczas którego eksperci przybliżą młodzieży praktyczne aspekty prowadzenia biznesu. Tego dnia odbędzie się także Kongres „Visionary Lady” – wydarzenie poświęcone kobietom, które dzięki kreatywności, kompetencjom i odwadze kształtują przyszłość biznesu, nauki, kultury, technologii i życia społecznego.

■ **20 listopada** – tydzień zakończy konferencja ITILove pod hasłem „Humancentric Power Flow. Siła ludzi w świecie sztucznej inteligencji”. To okazja do refleksji nad rolą człowieka w dynamicznie rozwijającym się świecie nowych technologii.

Pełny harmonogram oraz linki do zapisów są dostępne na stronie: rawaink.katowice.eu/wydarzenia/.

Od pomysłu do biznesu

3 listopada rusza kolejna edycja projektu „SMART LAB – akcelerator akademicki”. To projekt realizowany przez Miejski Inkubator Przedsiębiorczości „Rawa.Ink”, skierowany do zespołów studenckich, które chcą zweryfikować swój pomysł, poznać mechanizmy budowania modelu biznesowego i przygotować swój produkt do ewentualnego wejścia na rynek.

SMART LAB to praktyczny program rozwoju przedsięwzięć biznesowych studentów obejmujący cykl szkoleń z zakresu przedsiębiorczości. Program zaprojektowano tak, by pomóc studentom przejść drogę od pomysłu do zweryfikowanego projektu biznesowego. Jest on realizacją punktu „Wzmacnianie potencjału uczelni wyższych w aspekcie przygotowywania absolwentów do wymogów rynku pracy i potrzeb przedsiębiorców” umowy prezydenta Katowic z mieszkańcami.

W ramach akceleratora studenci wezmą udział w sześciu dniach szkoleniowych podzielonych na trzy bloki tematyczne: modelowanie biznesowe, strategia rynkowa i sprzedaż oraz kompetencje miękkie i przygotowanie prezentacji inwestorskich. Program będzie realizowany w przestrzeni Rawa.Ink przy ul. Teatralnej 17a w Katowicach, która od lat wspiera rozwój przedsiębiorczości, start-upów i innowacyjnych inicjatyw mieszkańców miasta.

Program pozwala uczestnikom zdobyć kompetencje cenne przez przedsiębiorców, a jednocześnie rozwija postawy przedsiębiorcze i innowacyjne. W programie biorą udział Uniwersytet Śląski, Śląski Uniwersytet Medyczny, Politechnika Śląska, Uniwersytet Ekonomiczny, Akademia Wychowania Fizycznego oraz Akademia Sztuk Pięknych. ■ **RED**

Będzie co czytać! Targi Książki

Od 6 do 8 listopada Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach wypełni się książkami, autorami i czytelnikami.

Wśród gości znajdują się m.in. Jakub Żulczyk, autor bestsellerowych powieści i wnikliwy obserwator współczesności, Jakub Małecki, znany z poruszających historii o zwykłych ludziach i niezwykłych emocjach, oraz Maciej Siembieda, który łączy sensacyjną fabułę z historycznymi zagadkami. Miłośników kryminałów ucieszą spotkania z Izabelą Janiszewską i Robertem Małeckim, a na tych, którzy szukają literatury bliskiej codziennym doświadczeniom, czeka m.in. Magdalena Majcher. W Katowicach pojawią się także dziennikarz i krytyk literacki Michał Nogaś oraz aktorka Grażyna Bułka. To świetna okazja, by poznać twórców, porozmawiać o książkach i znaleźć kolejne tytuły do swojej biblioteczki.

Wydarzenie będzie miało także międzynarodowy wymiar. Wśród zagranicznych gości Targów znajdują się słowacki pisarz Pavol Rankov oraz czeski autor literatury fantastycznej František Kotleta (Leoš Kyša). Polską publiczność odwiedzi również Cristian Teodorescu, rumuński pisarz i dziennikarz. Spotkania z zagranicznymi gośćmi będą okazją do poznania współczesnej literatury europejskiej

i rozmowy o różnorodnych doświadczeniach kulturowych.

Spotkania z autorami będą się odbywać nie tylko na scenach i forach. Wydawcy przygotowują również spotkania autorskie i sesje podpisywania książek na swoich stoiskach. Czytelnicy będą mogli porozmawiać z twórcami, zdobyć dedykacje i poznać ich najnowsze publikacje.

Śląsk i regionalna tożsamość

Ważną częścią wydarzenia będą rozmowy o historii, kulturze i tożsamości regionu.

W programie znalazły się wydarzenia przygotowywane we współpracy z Biblioteką Śląską oraz spotkania poświęcone śląskiej literaturze i współczesnemu życiu regionu. To okazja do przyjrzenia się lokalnym historiom i doświadczeniom, które inspirują autorów i czytelników.

Katowice YANA Festival

Miłośnicy literatury young & new adult będą mogli spotkać swoje ulubione autorki w specjalnej Strefie Autografów. Wśród zaproszonych twórczyń znajdują się m.in. Sylwia Przybysz, Ludka Skrzydlewska, Natalia Fromuth, Natalia

Muniowska, Marta Łabęcka, Marcelina Bobeł, Ola Rochowiak i Asia Mordak.

Strefa będzie okazją do osobistych spotkań z autorkami, zdobycia podpisów w książkach i rozmów z twórczyniami, których historie przyciągają rzesze młodych czytelników. Katowice YANA Festival podkreśli obecność literatury młodzieżowej na Targach i stworzy przestrzeń dla społeczności skupionej wokół ulubionych książek i ich autorek.

Wydawnictwa, nowości i książki dla każdego

Na stoiskach będzie można znaleźć nowości i bestsellery z wielu dziedzin: od powieści obyczajowych i kryminałów po reportaże, historię, literaturę faktu, książki dla dzieci i młodzieży oraz publikacje specjalistyczne. Swoją ofertę zaprezentują wydawnictwa o ogólnopolskim zasięgu, oficyny niezależne, a także instytucje i wystawcy związani z kulturą oraz publikacjami regionalnymi. ■ ORG/JG

Wstęp na Targi jest biletowany.

Więcej na stronie targi.katowice.pl

Miastem współgospodarzem wydarzenia są Katowice, a organizatorem – Fundacja „Historia i Kultura”.

Krok bliżej do budowy Velostrady GZM nr 1 w Katowicach

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia odebrała od wykonawcy koncepcję techniczną Metropolitalnej Drogi Rowerowej nr 1 Katowice-Sosnowiec. Inwestycja wchodzi w kolejny etap przygotowań. Ze względu na skomplikowany stan własnościowy będzie realizowana w dwóch etapach.

Prace nad koncepcją trwały długo ze względu na stopień złożoności całego przedsięwzięcia – mówi Leszek Pietraszek, przewodniczący zarządu GZM. – Dzielimy inwestycję na dwa etapy. Tam, gdzie to możliwe, a więc pomiędzy ulicami Bogucicką a Hallera, przystępujemy razem z miastem do dalszych prac projektowych, a następnie – budowlanych. Na pozostałym odcinku konieczne będzie wytyczenie przebiegu alternatywnego z wykorzystaniem działek należących w dużej mierze do Miasta Katowice. Tak jak zapewniłem w czasie niedawnego spotkania ze środowiskami rowerowymi i społecznikami, dla nas najważniejsza jest skuteczność. Cieszę się, że udało nam się znaleźć rozwiązanie, które pozwala przystąpić do dalszego działania – podsumowuje przewodniczący Pietraszek.

Koncepcja została odebrana od wykonawcy przez GZM i zostanie przekazana miastu po zawarciu umowy licencyjnej.

– Aby zapewnić płynność realizacji inwestycji i jak najszybciej udostępnić mieszkańcom kolejne fragmenty trasy, tak jak to ma miejsce w przypadku Velostrady nr 6 Katowice-Mysłowice i zrealizowanego już odcinka Brynów-Giszowiec oraz jak się to dzieje w przypadku budowy dróg publicznych, we współpracy z GZM wypracowaliśmy model etapowy. Pozwala on niezwłocznie przystąpić do dalszych prac projektowych i następnie budowlanych na odcinku, który jest możliwy do realizacji, czyli od ul. Bogucickiej do ul. Hallera – mówi Bogumił Sobuła, pierwszy wiceprezydent Katowic.

Zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Katowicami, Sosnowcem i GZM realizacja inwestycji może podlegać podziałowi na odcinki m.in. z uwagi na własności terenu.

Inwestycja będzie podzielona na dwa etapy. Pierwszy etap o długości ok. 2,8 km prowadzi od ul. Bogucickiej, północnym brzegiem Rawy, z przejściem pod wiaduktem DK79 i tunelem przez nasyp linii kolejowej 161, terenami położonymi na wschód od drogi ekspresowej S86, do ul. Hallera. Drugi etap obejmie odcinek od ul. Hallera do połączenia z odcinkiem sosnowieckim. Z uwagi

na złożoną sytuację własnościową na tym fragmencie konieczne jest wytyczenie alternatywnego przebiegu trasy. Przebieg ten wykorzysta tereny w dużej mierze należące do Miasta Katowice.

– Ze względu na kwestie własnościowe materiały robocze przekazywane miastu na etapie opracowywania koncepcji jednoznacznie wskazują na brak możliwości realizacji jej w standardzie velostrady w proponowanym wariantcie na odcinku od ul. Hallera w kierunku Sosnowca oraz na odcinku od ul. Bankowej do ul. Bogucickiej. Miasto Katowice jest jednak zdeterminowane, by velostradowe połączenie z Sosnowcem zostało zrealizowane, gdyż jest to projekt istotny z punktu widzenia mieszkańców nie tylko Katowic, ale też całej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii – mówi Bogusław Lowak, naczelnik Wydziału Transportu Urzędu Miasta Katowice.

Harmonogram kolejnych działań dla tego etapu przewiduje opracowanie w latach 2027–2028 dokumentacji projektowej wraz z pozyskaniem m.in. decyzji środowiskowej, by w kolejnych latach rozpocząć prace budowlane. Na odcinku od ul. Bankowej do ul. Bogucickiej również ze względów własno-

ściowych miasto w uzgodnieniu z GZM zamierza przeprowadzić wymianę nawierzchni istniejących dróg rowerowych na asfaltową i tam, gdzie to możliwe, je poszerzyć.

– Dokument opracowany przez firmę DMK Inżynieria z Rybnika pokazał stopień skomplikowania całego przedsięwzięcia. Prace obejmowały m.in. przygotowanie analizy wielowariantowej przebiegu velostrady z uwzględnieniem uwarunkowań terenowych, przyrodniczych i urbanistycznych, a także analizę własnościową nieruchomości, przez które miałaby przebiegać trasa – podsumowuje odbiór koncepcji technicznej Beata Drobny, dyrektor Departamentu Projektów i Inwestycji w GZM.

Budowa velostrady jest inwestycją liniową, zatem brak możliwości pozyskania nieruchomości nawet na jednym krótkim odcinku planowanej drogi rowerowej może sprawić, że inwestycja będzie niewykonalna. Opracowana koncepcja wykazała, że na odcinku od ul. Hallera do granicy z Miastem Sosnowiec znajduje się kilkadziesiąt działek o skomplikowanej strukturze własnościowej, w tym kilka nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym w zakresie ustalenia właściciela. ■ MM2

Rowerem przez miasto

Infrastruktury dla rowerzystów wzdłuż ulic Chorzowskiej i Bożogrobców zostaną ze sobą połączone. Rozpoczął się przetarg na budowę brakującego odcinka wzdłuż ul. Johna Baildona, od Ronda ks. Józefa Kani w kierunku Drogowej Trasy Średnicowej. Inwestycja ma potrwać 11 miesięcy.

Jednocześnie w Katowicach trwa budowa i projektowanie kolejnych fragmentów infrastruktury dla jednośladow. Są też prowadzone postępowania przetargowe niezbędne do przygotowania kolejnych inwestycji.

– Nowa inwestycja wzdłuż odcinka ul. Baildona pozwoli oddzielić ruch rowerowy od pieszego i samochodowego, dzięki czemu poprawi się bezpieczeństwo i komfort osób poruszających się w tym rejonie. To kolejny element uzupełniania infrastruktury rowerowej i łączenia jej w spójną sieć, która docelowo pozwoli na sprawne poruszanie się rowerami po Katowicach – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

W rejonie centrum handlowego w Dębie powstanie nowa droga rowerowa, która połączy ze sobą trasę rowerową wzdłuż ul. Chorzowskiej, drogę dla pieszych i rowerów wzdłuż ul. Bożogrobców oraz pobliski obszar uspokojonego ruchu, czyli strefę Tempo 30. Miejska spółka Katowickie Inwestycje S.A. z początkiem października ogłosiła przetarg na budowę brakującego odcinka.

Nowa droga rowerowa o długości ok. 450 m rozpocznie się tuż przed Rondem ks. Kani od przejazdu rowerowego przez ul. Baildona. – Z tego miejsca trasa będzie prowadzić już prosto do ul. Chorzowskiej, gdzie połączy się z istniejącą infrastrukturą rowerową. Ze względu na różnicę poziomów pomiędzy ul. Baildona a wiaduktem w ciągu ul. Chorzowskiej, która wynosi ok. 4 m, będzie konieczne wybudowanie muru oporowego oraz mniej więcej 120-metrowego podjazdu. Zakres prac obejmuje też przebudowę oświetlenia ulicznego. Stare oprawy wymienimy na nowoczesne typu LED, postawimy dodatkowe 22 nowe latarnie, a także doświetlimy cztery przejścia dla pieszych, dzięki czemu poprawi się komfort i bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu – wyjaśnia Agnieszka Dutkiewicz, dyrektor ds. budowy infrastruktury technicznej w Katowickich Inwestycjach S.A. – Oprócz tego w ramach inwestycji wykonawca przebuduje istniejące chodniki, zainstaluje monitoring wizyjny oraz będzie musiał wybudować kanalizację deszczową oraz kanał technologiczny – dodaje dyrektor.

Prace mają być prowadzone etapami przy zachowaniu ciągłości ruchu. Chociaż niedogodności dla mieszkańców i użytkowników mają być ograniczone do minimum, to należy się spodziewać zmian w organizacji ruchu oraz lokalnych ograniczeń w dostępie do chodników, zjazdów i parkingów.

Trwa postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy. Ten na zrealizowanie zadania będzie miał 11 miesięcy od daty podpisania umowy.

Modernizacja trasy od granicy z Chorzowem aż do Ronda im. Ziętka

Drogę rowerową wzdłuż ul. Chorzowskiej, z którą połączy się nowa infrastruktura, również czeka przebudowa. W ramach podniesienia jej standardu do Regionalnej Trasy Rowerowej (RTR nr 602) planowana jest częściowa wymiana nawierzchni, która będzie wymagała zróżnicowanych działań w zależności od odcinka.

Na granicy z Chorzowem będzie to wymiana kostki granitowej na nawierzchnię asfaltową. W rejonie centrum handlowego kostkę betonową zastąpi nawierzchnia bitumiczna. Ponadto droga zostanie w tym miejscu poszerzona zgodnie z obowiązującymi wymogami. W rejonie ul. Ściegiennego planowane jest przebudowanie sygnalizacji świetlnej pod kątem ruchu rowerowego, zastosowanie radarowej detekcji

rowerowej oraz wykonanie przejścia dla pieszych połączonego z przejazdem rowerowym.

Kolejny odcinek znajduje się pomiędzy ul. Ściegiennego a Parkiem Budnioka. Tam planowana jest przebudowa infrastruktury pieszo-rowerowej poprzez wymianę nawierzchni z kostki brukowej na nawierzchnię bitumiczną.

– Na trasie pomiędzy ul. Stęślickiego a Parkiem Budnioka planujemy oddzielenie drogi dla rowerów od chodnika dla pieszych. Oczywiście konieczne będzie też wykonanie nowego oznakowania pionowego i poziomego. Ponadto w ramach tej inwestycji chcemy przebudować sieć oświetlenia w rejonie wejścia do parku, co powinno podnieść poziom poczucia bezpieczeństwa po zmroku – mówi Piotr Handwerker, dyrektor MZUiM w Katowicach.

Modernizacja tej trasy ma się rozpocząć na początku przyszłego roku i potrwać do października 2027 r. Prace będą dotyczyły dwóch odcinków: o długości 1,25 km od granicy miasta do ul. Sokolskiej oraz o długości 3,82 km pomiędzy ulicami Uniwersytecką i Szopienicką. Łączna wartość zaplanowanych prac to 9,3 mln zł. ■

Trwają budowy:

→ **ul. Francuska** – od ul. Lotnisko do rejonu ul. Damrota – trwa budowa ok. 1 km drogi rowerowej. Zakończenie planowane do końca lutego 2027 r.;

→ **ul. Sikorskiego** – od ul. Paderewskiego do ul. Granicznej – końcowy etap prac. Nowa droga rowerowa ma ok. 320 m;

→ **Brynów** – połączenie ulic Ceglanej i Meteorologów z ul. Gawronów i alejkami Katowickiego Parku Leśnego – rozpoczęła się budowa 250-metrowego ciągu pieszo-rowerowego. Termin realizacji upływa na początku grudnia.

Zakończone inwestycje:

→ **Os. Tysiąclecia** – ulice Mieszka I i Tysiąclecia do Al. Bolesława Krzywoustego – zakończono rozbudowę infrastruktury rowerowej. Powstał odcinek o długości niespełna 200 m.

Przetarg na dokumentację i koncepcje – trwa wybór wykonawcy:

→ **ul. Francuska** – od ul. Damrota do ul. Jagiellońskiej – opracowanie koncepcji kontynuacji drogi rowerowej;

→ **ulice Kijowska i Hadyny** – opracowanie koncepcji połączenia rowerowego;

→ **ul. Armii Krajowej** – od ul. Szarych Szeregów do ul. Marzanny i Okraglicy – przygotowanie dokumentacji projektowej;

→ **ul. Porcelanowa** – przygotowanie dokumentacji projektowej infrastruktury rowerowej.

→ **rejon ul. Lwowskiej** – przygotowanie dokumentacji projektowej infrastruktury rowerowej.

Przygotowanie projektów kolejnych tras:

→ **połączenie między ulicami Jankego i Słupską** – powstaje projekt;

→ **rejon ul. Szadoka** – powstaje projekt infrastruktury rowerowej;

→ **ulice Pukowca i Żeliwna w kierunku ORW „Bugla”** – powstaje projekt połączenia rowerowego. ■

Stare Katowice – pocztówka z Giszowca

Prezentowana karta pocztowa przenosi nas do początków Giszowca – dziś wschodniej dzielnicy Katowic. Została wydana przez Josefa Turka, fotografa z Mysłowic, a wysłano ją 20 sierpnia 1908 r. z Katowic do Józefowca. Na awersie widnieje napis: „Gruss aus Colonie Gieschewald”, czyli „Pozdrowienia z kolonii Giszowiec”.

Zdjęcie przedstawia fragment nieistniejącej dziś ul. Celnej (Zollstrasse) w trakcie budowy osiedla. Widać powstające domy zaprojektowane przez Emila i Georga Zillmannów, które czekają na wykończenie z zewnątrz. Giszowiec powstawał jako osiedle robotnicze o luźnej zabudowie, z dużą ilością zieleni, nawiązujące swoim układem do idei miasta ogrodu. Inicjatorem jego powstania był Anton Uthemann, dyrektor generalny spółki Georg von Giesches Erben, który do współpracy zaprosił wspomnianych architektów z Charlottenburga.

Okolica widoczna na pocztówce z czasem całkowicie zmieniła swój wygląd – dziś nie zobaczymy już dawnej zabudowy. Obecnie w tym miejscu znajduje się Szkoła Podstawowa nr 54 im. Marii Konopnickiej. Pocztówka jest jednym z niewielu zachowanych świadków prezentujących budowę osiedla. ■

MICHAŁ MALINA

MUZEUM ŚLĄSKIE

JAK NA PRZESTRZENI LAT ZMIENIAŁY SIĘ NAZWY TEGO MIEJSCA?

Gieschewald	Giszowiec	Gieschewald	Giszowiec	Osiedle im. Stanisława Staszica	Giszowiec
1907–1922	1922–1939	1939–1945	1945–1979	1979–1990	Od 1990

Śląskie życiorysy: Maria Trzcińska-Fajfrowska

Urodziła się 1 sierpnia 1937 r. w Poznaniu. Pochodziła z rodziny o tradycjach patriotycznych. Jej ojciec Józef został rozstrzelany przez Niemców za udział w powstaniu wielkopolskim i działalność patriotyczną w 1939 r. Wraz z matką były wielokrotnie przesiedlane (Garwolin, następnie Częstochowa), aż w 1945 r. zamieszkały w Szopienicach.

W 1962 r. Maria Trzcińska-Fajfrowska ukończyła studia medyczne na Wydziale Lekarskim Śląskiej Akademii Medycznej, a następnie pracowała jako lekarka na oddziale dziecięcym szpitala w Janowie i w poradni dziecięcej w Giszowcu. Była specjalistką chorób dziecięcych, szczególnie zaangażowaną w pomoc niepełnosprawnym. Dziełem jej życia było powstanie Dziennego Domu Opieki dla Dzieci Specjalnej Troski w Giszowcu (obecnie Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-

Wychowawczy im. Marii Trzcińskiej-Fajfrowskiej).

W 1993 r. została wybrana na posłankę w okręgu katowickim z ramienia Unii Demokratycznej na Sejm II kadencji. Pracowała w Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej, a także w wielu podkomisjach, m.in. ds. osób niepełnosprawnych.

7 października 1994 r. życie Marii Trzcińskiej-Fajfrowskiej zostało tragicznie przerwane w wyniku wypadku samochodowego. Zginęła wraz z trzema innymi parlamentarzystami oraz pracownikiem Kancelarii Sejmu RP, którzy z jej inicjatywy podróżowali do Zakopanego, gdzie delegacja miała odwiedzić ośrodek rehabilitacyjny dla dzieci z porażeniem mózgowym. Tego rodzaju placówki były Marii Trzcińskiej-Fajfrowskiej szczególnie bliskie – dzięki jej zaangażowaniu i działalności w Polsce funkcjonowało wówczas już ok. 20 ośrodków pomagających dzieciom i ich rodzinom.

Jej wieloletnia praca na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz zaangażowanie w życie publiczne zostały docenione także po jej śmierci. W 1996 r. prezydent Aleksander Kwaśniewski pośmiertnie odznaczył Marię Trzcińską-Fajfrowską Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w działalności publicznej. ■

MICHAŁ MALINA, OLGA ŻMIJA

Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy im. Marii Trzcińskiej-Fajfrowskiej

Powstał w 1986 r. z inicjatywy m.in. dr Marii Trzcińskiej-Fajfrowskiej i Zdzisława Sendera, dyrektora KWK „Staszic”. Ośrodek posiadał najnowocześniejszy sprzęt oraz wyspecjalizowaną kadrę medyczną – zapewniał opiekę wielu lekarzy specjalistów w jednym miejscu, m.in. ortopedy, laryngologa, okulisty i stomatologa. Na początku instytucja miała charakter osiedlowy, ale szybko rozszerzyła zasięg na całe miasto. Dr Maria Trzcińska-Fajfrowska została jego pierwszą dyrektorką. Była to pierwsza tego typu placówka w Polsce. Aktualnie zapewnia opiekę dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną

i sprzężoną niepełnosprawnością od 0 do 25. roku życia. Ośrodek posiada punkt wczesnej interwencji, prowadzi edukację na poziomie przedszkolnym i szkolnym, świadczy usługi w ramach poradni rehabilitacyjnej, a także oferuje pomoc specjalistów (lekarza, psychologa, logopedy, rehabilitantów). Instytucję prowadzi Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PSONI), które zajmuje się wyrównywaniem szans osób z niepełnosprawnością intelektualną, działaniami na rzecz ochrony ich zdrowia, zachęcaniem do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz wsparciem ich rodzin. ■

Katowice nagradzają młode talenty

13 października zostały wręczone Nagrody Prezydenta Katowic dr. Marcina Krupy oraz Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prof. dr. hab. Ryszarda Koziołka – Katowickie Diamenty Edukacyjne dla najzdolniejszych uczniów z Katowic. Uroczystość odbyła się w Pałacu Młodzieży im. prof. Aleksandra Kamińskiego w Katowicach. W sumie przyznano 154 nagrody i 3 nagrody specjalne.

– Kluczową kwestią funkcjonowania katowickich placówek oświatowych obok aspektu edukacyjnego jest stworzenie w nich przestrzeni do rozwijania pasji i zainteresowań uczniów. Dlatego w ramach Katowickiego Diamentu Edukacyjnego bierzemy pod uwagę nie tylko średnią ocen, ale również takie aspekty, jak relacje z rówieśnikami, otwartość na potrzeby innych, pozaedukacyjne uzdolnienia i talenty oraz inne osiągnięcia uczącej się młodzieży. Po raz kolejny nagrodziliśmy tych, którzy nie tylko świetnie się uczą, ale także wykazują się innymi ważnymi społecznie cechami – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic. – Wszystkim laureatom, ich rodzicom oraz opiekunom serdecznie gratuluję. Mam nadzieję, że wyróżnienia staną się źródłem satysfakcji i mobilizacji w kolejnych miesiącach edukacji – dodaje prezydent.

Laureaci otrzymali nagrody pieniężne: 5 tys. zł za I miejsce, 3 tys. zł za II miejsce i 2 tys. zł za III miejsce. Przyznano także nagrody specjalne ufundowane przez rektora Uniwersytetu Śląskiego – vouchery na udział w programie Uniwersytet Śląski Dzieci oraz kursach przygotowujących do egzaminu ósmoklasisty i matury.

– Katowicki Diament Edukacyjny to nie tylko nagroda za dotychczasowe sukcesy, ale przede wszystkim wyraz naszej wiary w ogromny potencjał młodych ludzi. Młodość to czas odważnego stawiania pytań, poszukiwania własnej ścieżki i szlifowania talentów. Jako uczelnia chcemy stwarzać wybitnym uczniom prze-

strzeń do naukowego i osobistego wzrostu, pokazując, że ich pasja ma realne znaczenie dla przyszłości całego regionu. Gratuluję wszystkim wyróżnionym i wierzę, że ten sukces będzie dla was silnym impulsem do dalszego rozwoju – mówiła dr Katarzyna Trynda, prof. UŚ, prorektor ds. studenckich i kształcenia. ■ RED

Wybory do Rad Dzielnic 8 listopada

Już 8 listopada możesz zdecydować, kto będzie reprezentować Twoją okolicę i działać na rzecz jej mieszkańców.

Rady Dzielnic to głos lokalnych społeczności, pomysłów i spraw, które dotyczą nas na co dzień. Dlatego warto wziąć udział w wyborach i mieć wpływ na to, co się dzieje tuż obok nas.

8 listopada 2026 r. w godz. 7.00–19.00 odbędą się wybory do 15 Rad Dzielnic:

■ Bogucice, ■ Dąb, ■ Giszowiec, ■ Koszutka, ■ Kostuchna, ■ Ligota-Panewniki, ■ Murcki, ■ Os. Paderewskiego-Muchowiec, ■ Os. Tyśiąclecia, ■ Os. Witosa, ■ Piotrowice-Ochojec, ■ Śródmieście, ■ Wełnowiec-Józefowiec, ■ Załęże, ■ Zawodzie.

Kto może głosować?

Czynne i bierne prawo wyborcze przysługują osobom, które najpóźniej w dniu wyborów kończą 18 lat, stale zamieszkują na terenie dzielnic oraz figurują w rejestrze wyborców.

Gdzie głosować?

Wybory poprzez tajne głosowanie zostaną przeprowadzone w stałych lokalach wybor-

czych zlokalizowanych na terenie dzielnic (w obwodowych komisjach wyborczych).

Będzie można oddać głos tylko na jednego kandydata poprzez postawienie znaku „X” w kratce obok jego nazwiska.

Swoją przynależność do obwodu głosowania można zweryfikować w Biurze Obsługi Mieszkańców Urzędu Miasta Katowice lub za pośrednictwem rządowej aplikacji mObywatel.

Jak oddać głos?

Aktu głosowania dokonuje się na karcie do głosowania zawierającej listę kandydatów za-

rejestrowanych w dzielnicy. Każdy wyborca może oddać głos tylko na jednego kandydata na radnego.

Gdzie znaleźć więcej informacji?

Bliższe i dokładniejsze informacje dotyczące wyborów, w tym listy kandydatów na radnych oraz obwody głosowania, są publikowane na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice w zakładce: Ogłoszenia i Aktualności / Wybory i referenda / Wybory do Rad Dzielnic. ■

Wydawca: Urząd Miasta Katowice,
ul. Młyńska 4, 40-098 Katowice

Redaktor prowadzący:
Joanna Górską

Redakcja:
Joanna Górską, Sławomir Rybok, Michał Malina,
Kamil Kalkowski, Michał Mendala

Wydział Komunikacji Społecznej,
tel. 32 259 30 85
e-mail: redakcja@katowice.eu

Skład i opracowanie graficzne:
Dorota Falarowska skladdtp.online
Korekta: Beata Gorgoń-Borek

Informator powstaje przy współpracy
z katowickimi ośrodkami kultury i sportu
Nakład: 152 000 egz.

Druk: Polska Press,
Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu.

Redakcja zastrzega sobie prawo
do skrótów i zmian nadsyłanych
tekstów.

80 lat Silesii Film

Instytucja Filmowa „Silesia Film” w 2026 r. obchodzi jubileusz 80-lecia. Z tej okazji przez cały rok w kinach studyjnych Katowic i regionu odbywają się premiery, seanse specjalne, spotkania i dyskusje. Wyjątkowym akcentem jest inauguracja Śląskiego Szlaku Filmowego.

W październiku w sali Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach odbył się koncert. Marcin Masecki, Tymoteusz Bies, Joanna Kulig i muzycy NOSPR wykonali kompozycje z ważnych polskich filmów koprodukowanych przez Silesię Film. Publiczność usłyszała również autorską suitę, skomponowaną specjalnie na jubileusz przez Marcina Maseckiego.

– Duma, że udało się dowieźć do osiemnastki, ale jednocześnie patrzymy w przyszłość.

To, co za nami, to super, natomiast trzeba planować naprzód. Ale jest to cudowny czas, cudowna chwila, żeby oddać cześć i podziękować pracownikom, którzy tak naprawdę zapracowali na to 80-lecie – mówiła Ewa Sadkowska, dyrektor Instytucji Filmowej „Silesia Film”.

Jesienią zainaugurowano Śląski Szlak Filmowy – projekt, który ma przybliżyć historię produkcji filmowych w regionie. Pierwszy mural powstał na ścianie bloku przy ul. Miłej 3. Inspiracją dla niego był film „Paciorki jednego różańca” Kazimierza Kutza. Miejsce jego powstania nie jest przypadkowe – to właśnie tam znajdował się filmowy dom rodziny Habryków, bohaterów produkcji Kutza. Kolejny powstał na Os. Wajdy, inspirowany filmem „Jesteś bogiem” Leszka Dawida. W ramach projektu zaplanowano także jeszcze jeden: na terenie Muzeum Śląskiego, poświęcony „Angelusowi” Lecha Majewskiego. ■MM

Jubileusz prof. Eugeniusza Knapika

W tym roku prof. Eugeniusz Knapik, wybitny kompozytor, pianista i pedagog, świętuje 75. urodziny. Z tej okazji 2 października w sali kameralnej Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach odbył się koncert jubileuszowy poświęcony jego twórczości. Podczas wieczoru zabrzmiały trzy kompozycje jubilata: „Tha’ Munnot Waste No Time” na dwa fortepiany i klarnet, Trio na skrzypce, klarnet i fortepian oraz „Wyspy” na kameralną orkiestrę smyczkową. Utwory wykonali pianiści Piotr Sałajczyk i Piotr Banasik, skrzypcy Szymon Krzeszowiec, klarnecista Piotr Lato oraz Kameraliści NOSPR pod kierownictwem Rafała Zambrzyckiego.

Twórczość prof. Knapika wyróżnia się głęboką refleksją nad ludzkim losem. W jego muzyce powracają tematy przemijania, samotności i upływu czasu. Inspiracją są także literatura i dzieła wielkich kompozytorów. Tytuł „Tha’ Munnot Waste No Time” nawiązuje do rozdziału powieści „Tajemniczy ogród” Frances Hodgson Burnett.

Jubileuszowy koncert był okazją do spotkania z muzyką, która porusza emocje, skłania do zadumy i pozostawia słuchaczom przestrzeń do własnych interpretacji. To właśnie ta wieloznaczność stanowi jeden z najbardziej charakterystycznych rysów twórczości kompozytora. ■ MM

Tata, kiedy urlop? Sprawdź, zanim przepadnie!

Tata, kiedy urlop?
Bo tata Hani już wziął.

Wejdź na tatakiedyurlop.pl
i sprawdź, do kiedy możesz
wykorzystać urlop
ojcowski i rodzicielski.

NIE POZWÓL, ABY PRZEPADŁY.
TO CZAS DLA CIEBIE I TWOJEGO DZIECKA.

FUNDACJA
SHARE THE CARE

Coraz więcej ojców decyduje się zamienić biurko na przewijak. W 2025 r. z urlopu rodzicielskiego skorzystało 57 tys. mężczyzn, podczas gdy w 2022 r. było ich zaledwie 3,7 tys. Nadal wielu rodziców nie wie, jakie prawa im przysługują. Dlatego Fundacja „Share the Care” prowadzi ogólnopolską kampanię społeczną „Tata, kiedy urlop?”, zachęcającą ojców do aktywnego udziału w opiece nad dziećmi.

Kiedy tata może wziąć wolne? Pierwsza możliwość to urlop ojcowski. Jest to 14 dni, które można wykorzystać jednorazowo lub w dwóch tygodniowych częściach, zanim dziecko skończy rok. Wniosek należy złożyć co najmniej siedem dni wcześniej. Za ten okres przysługuje zasiłek w wysokości 100 proc. podstawy wymiaru.

Dłuższy jest urlop rodzicielski. Przy narodzinach jednego dziecka rodzicom przysługuje łącznie 41 tygodni, a przy porodzie mnogim – 43 tygodnie. Każdy z rodziców ma zarezerwowane dziewięć

tygodni, których nie może przekazać drugiemu. Jeśli tata ich nie wykorzysta, przepadną. Urlop można zaplanować do końca roku, w którym dziecko kończy sześć lat. Wniosek trzeba złożyć 21 dni wcześniej, a zasiłek wynosi co do zasady 70 proc. podstawy wymiaru.

To nie wszystkie możliwości. Ojcu zatrudnionemu na etacie przysługują również dwa dni urlopu okolicznościowego z okazji narodzin dziecka. W określonych warunkach może też przejąć część urlopu macierzyńskiego po 14 tygodniach wykorzystanych przez matkę.

Jak nie pogubić się w terminach? Na stronie tatakiedyurlop.pl działa bezpłatny kalkulator, który po wpisaniu daty urodzenia dziecka wskazuje ważne terminy i udostępnia wzory wniosków.

Kampania przypomina, że urlop taty to nie tylko formalność, ale przede wszystkim czas na budowanie więzi z dzieckiem, którego nie da się odzyskać. ■MM

INFORMATOR

kulturalny

D.N. JOHNSON, M. WILSON, P. SVENSSON, A. ULANICKA, CREDIT REVEAL RECORDS, J. SZAFRAŃSKI, M. DYDŃSKI, O. BONALDO

Artyści ze świata i twórcy mocno związani z Katowicami. Nieoczekiwane odkrycia i wielkie nazwiska. Od 3 do 27 listopada Ars Cameralis zaprasza na koncerty, wystawy, spotkania literackie i filmy. Większość wydarzeń odbędzie się w naszym mieście.

Motywy przewodnim tegorocznego festiwalu jest „Pustka”. Organizatorzy widzą w niej zarówno bolesne poczucie braku, jak i przestrzeń, którą można wypełnić. Będzie więc o miłości, życiu po stracie bliskich, podróżach zmieniających tożsamość i pomijanych historiach. Powróci też pytanie: czy kultura

i literatura mogą wypełnić odczuwaną przez nas pustkę?

Warto zwrócić uwagę na koncert „W stronę ciszy”, zaplanowany na 4 listopada o godz. 19.00 w katowickiej Akademii Muzycznej. Orkiestrę Il Suonar Parlante poprowadzi Vittorio Ghielmi, mistrz violi da gamba. Zagra z nim jego dawny uczeń z salzburskiego Mozarteum – Krzysztof Fir-lus, kontrabasista NOSPR, który dziś sam uczy gry na tym instrumencie w katowickiej uczelni. Usłyszymy muzykę francuskiego baroku i „Stabat Mater” Arvo Pärta. Będzie to spotkanie odległych epok i kolejnych pokoleń muzyków.

18 listopada w Hipnozie wystąpi Ciśnienie. Pomysł na zespół narodził się po koncercie Wrekmeister Harmonies na OFF Festivalu w 2017 r. Muzyków połączył miejski projekt „Dzielnica brzmi dobrze”.

Katowicki trop prowadzi też do Leny Achtelik, absolwentki tutejszej ASP. Jej pracownice mieściły się w śródmiejskich kamienicach, a później przy ul. Ligonii, na tym samym piętrze co biura Ars Cameralis. Instalację dźwiękową artystki „Bird Haunts” poznamy 6 listopada w czeladźkiej Elektrowni.

Listopadowe Ars Cameralis znów nas pochłonie. Spodziewajcie się wszystkiego! Od baroku, przez jazz, po eksperymentalną elek-

tronikę. Od fotografii i sztuki dźwięku po kłasykę kina i filmy krótkometrażowe. Wystąpią m.in. Joan As Police Woman, Dobrawa Czo-cher, aja monet i Ambrose Akinmusire. Będzie też okazja, by samemu spróbować twórczych działań – wyplatania z wikliny lub rysowania na warsztatach „Narysuj to źle!”. Ten festiwal to zaproszenie do odkrywania różnych dziedzin sztuki, ale też do rozmowy o tym, co nas porusza i łączy.

.....
Na wiele wydarzeń wstęp jest bezpłatny, choć na część obowiązują zapisy.
Bilety na koncerty można kupić już za 40 zł.
Program i bilety: arscameralisfestiwal.pl.

Wystawy

Katowice Miasto Ogrodów

Pl. Sejmu Śląskiego 2
tel. 32 609 03 00
miasto-ogrodow.eu

Poznaj kulturalną stronę Katowic.
Otrzymasz garść wieści kulturalnych z Katowic.
Żadnego spamu. Krótko, na temat i z kulturą.
mailing.miasto-ogrodow.eu/newsletter.
Bilety na nasze wydarzenia dostępne
na bilety.miasto-ogrodow.eu.

FESTIWALE / KONCERTY I WYDARZENIA

■ 2. SILESIA SIGN-FEST – Międzynarodowy Festiwal Sztuki Głuchych

20–21 listopada, Katowice Miasto Ogrodów

W programie: wykłady międzynarodowych i polskich gości, warsztaty twórcze, pokazy filmowe, wystawa „Dotyk komunikacji” oraz koncerty performatywne, m.in. Chrise Fonseki i Seeing Voices Choir. Wszystkie wydarzenia są w pełni dostępne (zapewnione tłumaczenia na PJM, foniczny język polski oraz międzynarodowy język migowy [IS], a także pętla indukcyjna i przestrzeń dostosowana do osób poruszających się na wózkach). Na wystawę wstęp jest wolny, natomiast na warsztaty, prelekcje, seanse oraz koncerty obowiązują wcześniejsze zapisy.

— **WSTĘP WOLNY.** Na część wydarzeń obowiązują zapisy.

WYSTAWY

Galerie KMO czynne wtorek–niedziela
w godz. 11.00–19.00.

WSTĘP WOLNY.

■ Nica Porc – „Pandora”

do 29 listopada, Galeria Pojedyncza

Kurorka: Grażyna Tereszkiewicz.
Wystawa zabiera odbiorców w przestrzeń, w której antyczny mit spotyka się ze współczesną kulturą konsumpcji i ikonami popkultury pokroju Myszkę Miki. Znanne symbole i obietnice trwałości zostają tu zderzone z motywem pęknięcia, rozpadu oraz braku.

■ Kolektywa Dobranoc (Karolina Zaborowska i Martyna Franke) – „Mojemu jedynemu pragnieniu”

do 15 listopada, Galeria Engram

Kurorka: Grażyna Tereszkiewicz.
Na wystawie „Mojemu jedynemu pragnieniu” twórczy nie zapraszają do niezwykłego pokoju, który staje się zmysłowym portretem ludzkiego wnętrza. Czerpiąc z tradycji surrealizmu i symboliki późnogotyckich tapiserii, artystki zaaranżowały bezpieczną, angażującą wszystkie zmysły przestrzeń, w której każdy przedmiot, zapach i dźwięk opowiada o skrytych pragnieniach, lękach i potrzebie bliskości.

■ Witold Krassowski – „Kulturyści”

od 3 listopada, Galeria Pusta
wernisaż: 9 listopada, godz. 18.00

Kurator: Artur Turek.

Z kilkudziesięciu zdjęć osób fotografowanych do cyklu przez lata powstał portret wspólnej kultury, której nie da się zamknąć w jednym światopoglądzie ani podporządkować jednej opowieści. Kultury budowanej z ciekawości, wiedzy, wyobraźni i niezgody na intelektualną wygodę.

■ Marcin Białas – „Half Life”

wernisaż: 26 listopada, godz. 18.00,
Galeria Engram

Kurorka: Marta Lisok.

Cykl „Half Life” Marcina Białasa to zbiór refleksji nad przenikającymi się wymiarami współczesnej rzeczywistości, będącej na styku świata organicznego i syntetycznego, materialnego i cyfrowego.

SPOTKANIA, SPACERY I WARSZTATY

■ Szwendania okoliczne

14 i 28 listopada, trasy całodienne

Cykl sobotnich wycieczek, których celem jest dotarcie do miejsc, które pomimo swej lokalizacji tuż za rogiem zazwyczaj nie są dostrzegane.

— Grupa projektu: facebook.com/groups/szwendania/.
Informacje: pawel.graja@miasto-ogrodow.eu.

WSTĘP WOLNY.

■ Śląska Scena Literacka: Dariusz Pado, Marian Sworzeń – „Całkiem bliski Wschód. Historie nieopowiedziane”

2 listopada, godz. 18.00, Piąty Dom,
ul. Matejki 2 (obok Pl. Wolności)

Śląska Scena Literacka to cykliczne, comiesięczne spotkania w kameralnej atmosferze, podczas których można porozmawiać o literaturze z autorami dosłownie na wyciągnięcie ręki. **WSTĘP WOLNY.**

WYDARZENIA ZEWNĘTRZNYCH ORGANIZATORÓW

■ Patrycja Markowska – 25 lat na scenie, koncert jubileuszowy

5 listopada, godz. 19.00,
Sala Koncertowa Miasta Ogrodów

■ European Classical Ballet – „Dziadek do orzechów”

12 listopada, godz. 19.00,
Sala Koncertowa Miasta Ogrodów

■ Pod dachami Paryża – koncert francuskich piosenek

13 listopada, godz. 19.00,
Sala Koncertowa Miasta Ogrodów

■ Anna Wyszkonil – 30 lat, koncert jubileuszowy

15 listopada, godz. 19.00,
Sala Koncertowa Miasta Ogrodów

■ Live in concert: „Król Lew”

20 listopada, godz. 19.00,
Sala Koncertowa Miasta Ogrodów

■ The Italian Tenors

25 listopada, godz. 20.00,
Sala Koncertowa Miasta Ogrodów

■ ALICE amazing circus show

26 listopada, godz. 19.00,
Sala Koncertowa Miasta Ogrodów

■ Golden Hits of Queen & Her Majesty Orchestra

27 listopada, godz. 18.30,
Sala Koncertowa Miasta Ogrodów

■ Rogucki × 30

29 listopada, godz. 19.00,
Sala Koncertowa Miasta Ogrodów

Galeria Szyb Wilson

ul. Oswobodzenia 1
szybwilson.org

■ Wystawa „Skowyt 1956–2026” do końca stycznia 2027 r.

Punktem wyjścia do wystawy stał się wydany w 1956 r. poemat Allena Ginsberga pt. „Skowyt”, w którym metaforyczny „Moloch” – kapitalizm, komercjalizm, bezduszne wojny, chybotliwe rozwiązania polityczne i wszelkiego typu konformizm – uznany zostaje za przyczynę druzgocącej klęski człowieczeństwa.

Prezentowane w galerii dzieła są swoistą próbą odpowiedzi na pytanie, w jakiej postaci Ginsbergowski „Moloch” przejawia swoje destrukcyjne działanie we współczesnym świecie.

Teatry

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”

* Dom Kultury na Witosa –
ul. Kwiatkowskiego 32
tel. 32 253 82 21
ateneumteatr.pl

■ „Ballady i romanse”

2, 3, 4 listopada, godz. 9.30

■ „Pan Tom buduje dom”

14, 15 listopada, godz. 16.00

■ „Czwórka z papieru i sznurka”

24, 25, 26 listopada, godz. 9.30

— Scena Ateneum – ul. św. Jana 10, Katowice

■ „Opowieści Złotej Rybki”

27 listopada, godz. 9.30, 11.30

28 listopada, godz. 11.30

29 listopada, godz. 16.00

**DYREKCJA TEATRU ZASTRZEGA SOBIE PRAWO
ZMIAN W REPERTUARZE.**

— * Sala widowiskowa Teatru Ateneum jest w remoncie. Dlatego zapraszamy na nasze spektakle do Domu Kultury na Witosa, Katowice, ul. Kwiatkowskiego 32. Rezerwacje: tel. 32 253 79 26, dow@ateneumteatr.pl.

Teatr Korez

Pl. Sejmu Śląskiego 2
tel. 32 785 70 15
teatrkorez.pl

■ A. Lysko: „Mianujom mie Hanka”

3 listopada, godz. 19.00

■ Gość: „Gdy domem ktoś”

6 listopada, godz. 18.00

Antologia opowiadań polsko-ukraińskich. Premiera książki.

■ T. Jachimek: „Kolega Mela Gibsona”

7 listopada, godz. 18.00

■ Grupa Siedem – wernisaż wystawy

7 listopada, godz. 19.30, Galeria Teatru „Korez”

■ Gość: „Beboki” – Teatr „Trip”

8 listopada, godz. 12.00

■ Gość: A. Lysko: „Godajom mi Helmut”

8 listopada, godz. 18.00

Na scenie Sławomir Rosowski.

■ L. Baffie: „Nerwica natręctw”

9, 30 listopada, godz. 19.00

■ Gość: Fanga Nuovo – „Elwry 2.0”

10 listopada, godz. 19.00

Koncert z wizualizacjami. Premiera wydawnictwa.

■ F. Apke: „Mrożona papuga”

11 listopada, godz. 12.00

20 listopada, godz. 18.00

■ Gość: „Rajza do nikaj” – Teatr Nie Do Wiary

12 listopada, godz. 19.00

■ B. Schaeffer: „Scenariusz dla 3 aktorów”

13 listopada, godz. 19.00

■ Gość: „Baby” – Fundacja „Szafa Gra”

14 listopada, godz. 18.00

■ A. Shaffer: „Pojedynek”

15 listopada, godz. 18.00

■ T. Jachimek: „Obserwator”

16 listopada, godz. 19.00

■ Z. Rokita: „Kocham Cię proszę pana”

19 listopada, godz. 19.00

■ T. Jachimek: „Wiwisexia”

21, 22 listopada, godz. 19.00

■ Z. Rokita: „Weltmajstry”

23, 25 listopada, godz. 19.00

■ Gość: Julianna Kamila Siedler- -Smuga: „Być niczyją mamą”

25 listopada, godz. 20.00

Projekt prezentowany w ramach Perform[ing] Poland.

■ F. Apke: „Tigergirls”

26 listopada, godz. 19.00

■ „Jak płakać w miejscach publicznych”

PREMIERA

27 listopada, godz. 18.00

Tekst: Emilia Dłużewska.

Adaptacja: Piotr Bułka i Mateusz Znaniecki.

Reżyseria: Piotr Bułka.

Kostiumy i scenografia: Sonia Singsavang.

Występuje: Daria Polasik-Bułka.

■ E. Dłużewska: „Jak płakać w miejscach publicznych”

28 listopada, godz. 19.00

Teatr Żelazny

ul. Gliwicka 148a
tel. 577 380 377
teatrzelazny.pl

■ „Morderstwo w hotelu”

5, 6 listopada, godz. 19.00

7 listopada, godz. 18.30

22 listopada, godz. 16.00, 19.00

■ „Shirley Valentine”

8 listopada, godz. 16.00

■ „O rety! To Yeti!”

14 listopada, godz. 12.00, 16.00

28 listopada, godz. 12.00, 16.00

■ „Następnego dnia rano...”

21 listopada, 16.00, 19.00

REPERTUAR DLA SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

rezerwacja: tel. 795 876 413

■ „Brzydkie kaczątko”

3, 4, 16, 17 listopada, godz. 9.00, 11.30

■ „Trzy świnki”

5 listopada, godz. 9.00, 11.30

■ „W krainie pixeli”

24 listopada, godz. 9.00, 11.30

■ „O rety! To Yeti!”

18, 19, 25, 26, 27 listopada, godz. 9.00, 11.30

■ „Grinch”

30 listopada, godz. 9.00, 11.30

Scena za Szybą

ul. Przedwiośnie 4a
tel. 696 039 527
scenazaszyba.pl

■ **Wystawa finałowa projektu arteterapeutycznego**

14 listopada, godz. 18.00

Wystawa prac uczestników międzypokoleniowych warsztatów arteterapeutycznych. Inspiracją do działań plastycznych, ruchowych i dźwiękowych były Szopienice i Burowiec.

■ **„Stan superpozycji – dokumentacja katowickiej sceny eksperymentalnej”**

21 listopada, godz. 19.00

Wieczór muzyczny łączący improwizację, ambient i elektroakustykę. Wystąpią: Adam Jędrzyk, Filip Botor i Jakub Mokrzyński (bł.).

— **WSTĘP BEZPŁATNY** Obowiązują rezerwacje miejsc.

Kino

Kino Rialto

ul. św. Jana
tel. 32 251 04 31
rialto.katowice.pl

WIELKA SZTUKA W KINOTEATRZE RIALTO

■ **„Frida. Viva la Vida”**

8 listopada, godz. 16.00

■ **„Egon Schiele. Poza tabu”**

17 listopada, godz. 14.00

■ **Muzeum Prado – kolekcja cudów**

29 listopada, godz. 17.00

FILMOWY KLUB SENIORA

■ **„Rozważna i romantyczna”**

29 listopada, godz. 13.45

LEKCJE FILMOWE

■ **„Niewinni czarodzieje”**

8 listopada, godz. 19.00

DAWNO TEMU W KINIE

■ **„Szarada”**

17 listopada, godz. 11.00

DNI KINA NIEMEGO

■ **„Quo vadis”**

15 listopada, godz. 19.00

Seans z muzyką na żywo w wykonaniu Michele Sganga (fortepian).

■ **„Portier z Hotelu Atlantic”**

20 listopada, godz. 19.00

Seans z muzyką na żywo w wykonaniu Hani Derej i Zespołu Kameralnego.

■ **„Pierwsze wredne baby kina: Królowe destrukcji”**

21 listopada, godz. 19.00

Seans z muzyką na żywo w wykonaniu zespołu O.N.E.

■ **Buster Keaton dla dzieci: Elektryczny Dom i Sąsiedzi**

22 listopada, godz. 11.00

Seans z muzyką na żywo w wykonaniu Tomka Drozdka i Jacka Dzwonowskiego.

■ **„Symfonia zmysłów”**

22 listopada, godz. 19.00

Seans z muzyką na żywo w wykonaniu zespołu BLU/BRY.

KONCERTY

■ **Oleś Brothers & Bartosz Pieszka – „Komeda Ahead”**

7 listopada, godz. 19.00

■ **Ana Laíns – „Nie tylko fado”**

14 listopada, godz. 19.00

Biblioteki

Biblioteka Śląska

(budynek główny)

Pl. Rady Europy 1
tel. 32 20 83 740
bs.katowice.pl

■ **Duchowe Ogrody Śląska**

3 listopada, godz. 18.00

Spotkanie z Jerzym Illgiem. Rozmowę poprowadzi prof. Marian Kisiel.

■ **„Republika Hołdy”**

17 listopada, godz. 18.00, Sala Parnassos

Promocja publikacji „Republika Hołdy”, wspólnej książki Arkadiusza Goli (fotografie) i Zbigniewa Rokity (reportaż).

■ **Klub „Tygodnika Powszechnego” w Katowicach**

18 listopada, godz. 18.00, Sala Parnassos

Gość: prof. Ryszard Koziołek. Prowadzenie: Jarosław Makowski.

■ **Akademia Ekumeniczna**

19 listopada, godz. 17.00, Sala Parnassos

Wykład dr. Mikołaja Dziewiatowskiego pt. „Boska Liturgia”. Prowadzenie: ks. dr Adam Palion.

■ **Z cyklu Poezja Codziennego Użytku**

23 listopada, godz. 18.00, Sala Parnassos

Promocja książki Hanny Dikty „Zabliźnianie”. Rozmowę poprowadzi Jan Baron.

■ **Spotkanie z Pauliną Małochleb**

25 listopada, godz. 18.00, Sala im. Feliksa Netza

Promocja książki „Mięśnie mam od miłości. O macierzyństwie” Pauliny Małochleb. Rozmowę poprowadzi Katarzyna Szopa.

■ **Spotkanie z Maciejem Siembiedą. Premiera książki „Posusz”**

30 listopada, godz. 18.00, Sala Parnassos

Premiera najnowszej książki Macieja Siembiedy „Posusz”. Rozmowę poprowadzi Zbigniew Rokita.

Biblioteka Śląska, Dom Oświatowy
ul. Francuska 12

■ **Wystawa: Ksawery Kaliski – „Księga mieniących się opowieści”**

6 listopada – 31 grudnia

Połączenie art-booków ze sztuką cyfrową – interaktywne narracje umożliwiające odkrywanie nowych form wyrazu.

■ **Klub Miłośników Podróżowania im. Alfreda Szklarskiego**

Cykl warsztatów podróżniczych dla młodzieży w połączeniu z literaturą. Prowadzenie: Marcin Kapral – edukator i miłośnik podróży.

— Konieczne zapisy!

Dział Biblioterapeutyczny Biblioteki Śląskiej
ul. Ligonia 7

■ **Konwersatorium Biblioteki Śląskiej – cykl zajęć dla seniorów**

Obowiązują zapisy pod nr. tel. 32 251 42 21
wewn. 233, 234.

W RAMACH CYKLU:

- Zgrajmy się! – 6, 20 listopada, godz. 10.00 – spotkanie integracyjno-edukacyjne dla seniorów z wykorzystaniem gier planszowych.
- Warsztaty artystyczne dla seniorów – 19 listopada, godz. 10.00.
- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki „Senior” – 25 listopada, godz. 10.00 – omówienie książki Sabiny Waszut „Sztuczny miód”. Dodatkowo z okazji obchodów 45. rocznicy pacyfikacji Kopalni „Wujek” zostanie odtworzone słuchowisko Feliksa Netza „Pokój z widokiem na wojnę polsko-jaruzelską”.

Miejska Biblioteka Publiczna

ul. Kossutha 7a
tel. 32 254 60 98
mbp.katowice.pl

TARGI KSIĄŻKI W KATOWICACH

6–8 listopada, Międzynarodowe Centrum Kongresowe, Pl. Sławika i Antalla 1

Biblioteka jest jednym z wystawców i partnerów Targów!

■ **Lotny Antykwariat**

6–8 listopada

Z książkami dla dzieci, młodzieży i dorosłych w cenie 3 zł za egzemplarz. Płatność gotówką, kartą i blikiem.

■ **Słowa mają kobiecą siłę!**

8 listopada, godz. 15.00, Forum B

Panel dyskusyjny z udziałem pisarek Żanety Pawlik i Marzeny Hryniskaz.

■ **Dyżur autografów M. Hryniskaz i Z. Pawlik**

8 listopada, godz. 14.00–14.50,
stoisko MBP w Katowicach

■ **Katowice w kawałkach. Mozaiki w mieście**

4 listopada, godz. 17.00, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93

Spotkanie kreatywno-informacyjne poświęcone istnieniu w mieście mozaikom oraz projektowi nowej, nawiązującej do załaskiej biblioteki.

■ **Zawszad. Opowieść o mojej (nie)śląskiej rodzinie**

4 listopada, godz. 17.00, Filia nr 11,
ul. Grażyńskiego 47

Spotkanie autorskie z Bernadetą Prandzioch, promujące najnowszy reportaż.

■ **Dom Dusz**

5 listopada, godz. 16.00, Filia nr 19,
ul. Obrońców Westerplatte 10

Spotkanie autorskie z Anną Sakowicz, poświęcone powieściom „Leonie i Alexander” oraz „Urszula”.

■ **Wyspy Owcze – świat na środku oceanu**

6 listopada, godz. 17.00, Filia nr 12, ul. Witosa 18b

Spotkanie z podróżniczką Katarzyną Juszczyk.

■ **Wróżda**

9 listopada, godz. 17.00, Filia nr 32,
ul. Grzybski 19a

Spotkanie autorskie z Małgorzatą Micior, promujące najnowszy kryminał.

■ **Witajcie w naszej bajce! Czytanie na dywanie – edycja specjalna**

10 listopada, godz. 17.00, Filia nr 16,
ul. Wajdy 21

Zabawa międzypokoleniowa z Teatrem z Uśmiechem.

■ **Czy to bardowie? W kolejce po autograf lub dedykację pieśniarzy**

10 listopada, godz. 16.00, Filia nr 19,
ul. Obrońców Westerplatte 10

Prezentacja i spotkanie z Dariuszem Piotrowskim, jednym z fotografów wspomagających OPPA – Międzynarodowy Festiwal Bardów.

■ **Miedzy Gangesem a Himalajami. Opowieść, podróż, fotografia i refleksja**

16 listopada, godz. 17.00, Filia nr 16,
ul. Wajdy 21

27 listopada, godz. 17.00, Filia nr 25,
ul. Bolesława Chrobrego 2

Spotkania z Grażyną Kotlorz, nauczycielką jogi i ajurweddy.

■ **Miołak**

16 listopada, godz. 17.00, Filia nr 32,
ul. Grzybski 19a

Spotkanie z Natalią Trojan, promujące reportaż o niechlubnym epizodzie w historii Tychów XX w. – wywłaszczeniach pod budowę tzw. Nowych Tychów.

■ **Stoję po stronie przyrody**

17 listopada, godz. 17.00, Filia nr 11,
ul. Grażyńskiego 47

Międzypokoleniowe spotkanie z Dawidem Popończykiem, autorem książki „W co się bawią dziki i inne zwierzęta”, aktywistą przyrodniczym znanym jako Leśny Kawaler. Podczas spotkania będzie można zakupić książkę z autografem autora.

■ **Tam, gdzie zamilkły anioły. Rodzinna Stryjówka Mani Barylskiej. Historie znane i nieznane**

18 listopada, godz. 17.00, Filia nr 14,
ul. Piastów 20

Spotkanie autorskie z Aliną Bindą, promujące reportaż historyczny. Możliwość zakupu książki.

■ **Randkowanie po czterdziestce z przymrużeniem oka**

18 listopada, godz. 17.00, Filia nr 10,
ul. Radockiego 70a

Spotkanie autorskie z Joanną Wolańską, promujące powieść „Miłosne przypadki czterdziestolatki”.

■ **Zwrotnica**

19 listopada, godz. 17.00, Filia nr 3,
ul. Gliwicka 93

Spotkanie autorskie z Anną Król-Bocheńską, w ramach DKK.

■ **To, co zasiane**

19 listopada, godz. 17.00, Filia nr 25,
ul. Bolesława Chrobrego 2

Spotkanie autorskie z Justyną Janik Videirą, promujące śląski kryminał.

■ **Perimenopauza – jak wesprzeć zdrowie hormonalne kobiety 40+**

19 listopada, godz. 17.30, Filia nr 28,
ul. Uniczowska 36

Spotkanie z Katarzyną Bieg, dietetyczką kliniczną.

■ **Alfa**

20 listopada, godz. 18.00, Filia nr 28,
ul. Uniczowska 36

Spotkanie autorskie z Grzegorzem Brudnikiem, promujące cykl kryminałów „Komisarz Rafał Lichy”.

■ **Istoty zależne**

23 listopada, godz. 17.00, Filia nr 11,
ul. Grażyńskiego 47

Spotkanie z Anną Cieplak, promujące najnowszą po-
wieść.

■ **Przemijający świat beskidzkich polan**

23 listopada, godz. 16.00, Filia nr 3,
ul. Gliwicka 93

Spotkanie z Michałem Sobalą.

■ **Cmentarze żydowskie
na Górnym Śląsku**

24 listopada, godz. 17.00, Filia nr 32,
ul. Grzybski 19a

Spotkanie autorskie z dr. Sławomirem Pastuszką, prze-
wodniczącym Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Kato-
wicach, historykiem judaistą, genealogiem, opiekunem
cmentarzy żydowskich.

■ **Tajemnicza Kornwalia**

25 listopada, godz. 17.00, Filia nr 30,
ul. Rybnicka 11

Spotkanie z Wojciechem Malinowskim, prezesem
PTTK „Baildon”.

■ **Piraci i Wyspa Skarbów**

27 listopada, godz. 17.00, Filia nr 26, ul. Goetla 2

Rodzinne przedstawienie Teatru „Błaszany Bębenek”.

■ **Wieczór andrzejkowy.
Oko w oko z magią**

27 listopada, godz. 17.30, Filia nr 28,
ul. Uniczowska 36

Zabawne spotkanie rodzinne z iluzjonistą i animato-
rem Błażkiem Pieronem.

■ **Wkręcenie w święta**

30 listopada, godz. 17.00, Filia nr 26, ul. Goetla 2

Rodzinne warsztaty artystyczne z Talentowo.

Obowiązują zapisy – nr tel. 32 255 62 60.

**Pedagogiczna Biblioteka
Wojewódzka**

ul. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego 7
tel. 32 258 38 38, 32 258 57 84
pbw.katowice.pl

■ **„Zabookowani” – projekt czytelniczy**

12 listopada, godz. 15.00

Inauguracja projektu „Zabookowani” adresowanego do
nauczycieli, których przez cały rok szkolny będziemy
zachęcać do stosowania nowoczesnych form promocji
czytelnictwa.

— Szczegółowe informacje i zapisy: promocja@
pbw.katowice.pl, tel. 32 258 38 38 wewn. 45.

■ **Sztukowanie: „Siła jednego kadru.
Ikony fotografii”**

16 listopada, godz. 10.00,
Teatr Śląski, Duża Scena

Cykl comiesięcznych zajęć dla seniorów. Opowieści
o dziełach mistrzów. Zaglądamy do największych mu-
zeów świata i opowiadamy o życiu niezwykłych arty-
stów i artystek.

MDK

MDK „Ligota”

ul. Franciszkańska 33
tel. 32 252 32 34

mdkligota.pl

■ **Pora dla Seniora:
Liściaste pejzaże**

4 listopada, godz. 12.00

Podczas warsztatów plastycznych wykorzystamy opadłe
liście do stworzenia małych dzieł sztuki. Zapraszamy!

— Obowiązują limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi –
tel. 604 988 657.

■ **Elvis w Hollywood. Część II
– rezydent Hollywood lata 1962–1966**

6 listopada, godz. 18.00

Jakim aktorem był Elvis Presley? Jak się odnalazł
w Hollywood? W jakie postacie się wcielił? Na te i inne
pytania odpowie nam Kris Dembski. **WSTĘP WOLNY.**

■ **Widowisko słowno-muzyczne
z okazji Święta Niepodległości**

7 listopada, godz. 17.00

Aula św. Franciszka, ul. Związkowa 20

Patriotyczne widowisko słowno-muzyczne wypełnione
najpiękniejszymi melodiami dwudziestolecia między-
wojennego, piosenkami żołnierskimi oraz patriotycz-
nymi. Oskar Jasiński i Anna Ogińska wyśpiewają nam
historię opartą na prawdziwych wydarzeniach – poru-
szającą opowieść o wyborze między tym, czego pra-
gnie serce, a tym, co nakazuje obowiązek, a wszystko
to przy dźwiękach Tria Appassionata. **WSTĘP WOLNY.**

■ **Rękodzieło: Ceramiczny
anioł – cz. I**

część I – 9 listopada, godz. 17.00

część II – 23 listopada, godz. 17.00 (szklwienie)

Podczas dwuczęściowych warsztatów będziemy lepić
z ceramiki, malować, a potem szklwić, nadając blask
i intensywność kolorów.

— Cena za dwuczęściowe warsztaty: 130 zł. Limit miejsc.
Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

■ **Klub Dyskusyjny: „Między
Gangesem a Himalajami” –
spotkanie z Grażyną Kotlorz**

9 listopada, godz. 17.00

Będzie to opowieść o Indiach i Nepalu – o miejscach,
kulturze, codziennych zwyczajach, historiach i spotka-
niach po drodze ludziach. **WSTĘP WOLNY.**

■ **Wystawa Fundacji Artsider
„Sztuka Wykluczonych”**

do 18 grudnia

wernisaż: 10 listopada, godz. 17.00

Autorami prac są osoby, które w sztuce znajdują uko-
jenie, poczucie normalności i przestrzeń do wyrażania
siebie – pacjenci szpitali psychiatrycznych tworzący
w ramach arteterapii. **WSTĘP WOLNY.**

■ **Zakątek Seniora: Poezje jesienne**

12 listopada, godz. 12.30

Galeria pod Łukami

Wspólnie zanurzymy się w pięknym świecie poezji in-
spirowanej jesienią. **WSTĘP WOLNY.**

■ **Przesłuchania konkursowe
VII edycji Festiwalu Pieśni Tradycyjnej
„Jedyn, dwa, trzy, sztyry, czyli solo,
w duecie, w trio, w kwartecie”**

18 listopada, godz. 10.00

zgłoszenia do 13 listopada

— Szczegóły, regulamin i karta zgłoszeniowa
na mdkligota.pl.

■ **Elvis w Hollywood cz. III – schyłek
i ostatnie role, lata 1966–1969**

20 listopada, godz. 18.00

Finałowe spotkanie w cyklu „Elvis w Hollywood”. Do-
wiemy się, jak wyglądał koniec kariery aktorskiej króla
rock’n’rolla, które role były jego ostatnimi i wiele wię-
cej. **WSTĘP WOLNY.**

■ **Koncert finałowy VII edycji
Festiwalu Pieśni Tradycyjnej
„Jedyn, dwa, trzy, sztyry, czyli solo,
w duecie, w trio, w kwartecie”**

21 listopada, godz. 17.00

Sala Koncertowa Polskiego Radia
Katowice, ul. Ligonia 29

Koncert laureatów VII edycji Festiwalu Pieśni Tradycyjnej.
WSTĘP WOLNY.

■ **Spotkanie z dr. Sławomirem
Pastuszką**

24 listopada, godz. 17.00

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach,
Filia nr 32, ul. Grzybski 19a

Zapraszamy na spotkanie z dr. Sławomirem Pastuszką
– historykiem i judaistą, przewodniczącym Gminy Wy-
znaniowej Żydowskiej w Katowicach. **WSTĘP WOLNY.**

■ **Pora dla Seniora: Zajęcia rytmiczne**

25 listopada, godz. 12.00

Zapraszamy na zajęcia rytmiczne, podczas których
wspólnie będziemy ćwiczyć poczucie rytmu, dyrygo-
wać i po prostu dobrze się bawić.

— Obowiązują limit miejsc. Zapisy – tel. 604 988 657.

■ **Śpiewaj razem z nami – spotkanie
śpiewacze dla seniorów**

25 listopada, godz. 13.00

— **ZAJĘCIA BEZPŁATNE.** Zapisy – tel. 604 988 657.

■ **Koncert: Patryk Filipowicz Trio**

26 listopada, godz. 17.00

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach,
Filia nr 32, ul. Grzybski 19a

W bibliotece odbędzie się koncert zespołu, który wyko-
nuje autorską muzykę, łącząc dynamikę i wrażliwość.
Usłyszymy Patryka Filipowicza (gitara), Krystiana Mi-
chalskiego (gitara basowa) oraz Ryszarda Sierotnika
(perkusja). **WSTĘP WOLNY.**

■ **Ligota Piano Day**

29 listopada, godz. 14.00

Aula św. Franciszka, ul. Związkowa 20

Warsztaty muzyczne dla uczniów, młodzieży i studentów,
podczas których poznają tajniki akompaniamentu oraz im-
prowizacji w muzyce rozrywkowej. O godz. 16.30 Koncert
Młodych Talentów, a na finał – recital Bogusława Kaczmar.

— Zapisy na warsztaty oraz Koncert Młodych Talentów –
tel. 604 988 657 oraz pianino@mdkligota.pl
do 20 listopada.

MDK „Południe”

ul. Boya-Żeleńskiego 83
tel. 32 209 47 72

mdkpoludnie.com

Kostuchna

■ **Magia pszczelego wosku**

4 listopada, godz. 17.00

Warsztaty tworzenia świec z wosku pszczelego.

— Obowiązują zapisy.

■ **Wzmocnij organizm przed zimą**

9 listopada, godz. 17.00

Podczas warsztatów poznamy sposoby na przygoto-
wanie prostych kiszzonek. Wspólnie stworzymy kisz-
zonek miksy w słoikach, które mogą być wartościowym
uzupełnieniem codziennej diety.

— Obowiązują zapisy.

■ **Mieć miedź – warsztaty
biżuterii miedzianej**

13 i 20 listopada, godz. 17.00

Podczas warsztatów uczestnicy będą mogli poznać właści-
wości miedzi i stworzyć własną, niepowtarzalną biżuterię.

— Obowiązują zapisy.

■ **Górny Śląsk – historie nieoczywiste**

19 listopada, godz. 18.00

Spotkanie poświęcone pamięci Alojzego Lyski. W pro-
gramie spotkania projekcja filmu „Dzieci Wehrmachtu”
oraz rozmowa poświęcona pamięci, tożsamości i nie-
oczywistym kartom śląskiej historii. **WSTĘP WOLNY.**

■ **Disco Senior: Andrzejki z nutką PRL**

26 listopada, godz. 17.00

Zapraszamy na zabawę Disco Senior w klimacie PRL.

— Koszt udziału: 30 zł. Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ **Wesołych Świąt!**

26 listopada, godz. 17.00

Świąteczne warsztaty papieroplastyczne, podczas któ-
rych uczestnicy stworzą wyjątkowe, przestrzenne karne-
ty świąteczne z wykorzystaniem technik scrapbookingu.

— Zapisy – tel. 505 951 693.

■ **Florystyka z Kasią**

27 listopada, godz. 17.00

— Obowiązują zapisy.

Piotrowice

■ **Grudzień 1981**

3 listopada, godz. 10.00 (zbiórka wcześniej)

Z okazji Dnia Niepodległości wybierzemy się do Śl-
askiego Centrum Wolności i Solidarności, gdzie wy-
słuchamy opowieści Stefana Gierlotki – naocznego
świadka strajku i tragicznej pacyfikacji KWK „Wujek”.

— Obowiązują zapisy.

■ **O ewolucji języka**

10 listopada, godz. 10.00

Podczas zajęć przekonamy się, jakie zmiany w języku
polskim zaszły w ostatnim czasie, a także na co trze-
ba uważać, by nie dać się zmanipulować. Poruszymy
również temat wulgaryzmów – co pozwalają wyrażać,
czy są konieczne i co mówią o tych, którzy ich używają.

■ **Pan Bóg mieszka na Podlasiu**

12 listopada, godz. 18.00

Wernisaż wystawy fotograficznej Antoniego Kreisa, w ra-
mach której ujrzymy Podlasie jako krainę wielkich lasów, zło-
cistych pól oraz cerkwi udekorowanych ikonami, z których
świeci „patrzna na przybyszów swoimi pięknymi oczyma”.

■ **Turniej Brydża z okazji
Dnia Niepodległości**

14 listopada, godz. 9.00

— Opłata wpisowa: 25 zł.

■ **Warsztaty muzykoterapeutyczne**

17 listopada, godz. 10.00

Podczas zajęć będziemy wspólnie śpiewać i grać na in-
strumentach, nie zabraknie także elementów relaksacji
i ćwiczeń rozładowujących codzienne napięcie.

— Obowiązują zapisy.

■ **Ozdoby choinkowe ze słomy**

21 listopada, godz. 10.00

Rodzinne warsztaty rękodzielnicze, podczas których
nauczmy się tworzyć tradycyjne ludowe ozdoby ze
słomy: anioły, gwiazdy i renifery.

— **WYDARZENIE BEZPŁATNE.** Obowiązują zapisy.

■ **Świąteczne mydełka**

24 listopada, godz. 10.00

Zapraszamy na warsztaty mydlarskie, podczas których
wykonamy aromatyczne mydełka pachnące anyżem
i zimowym lasem.

— **WYDARZENIE BEZPŁATNE.** Obowiązują zapisy.

Chcesz wiedzieć więcej?

- facebook.com/Katowice.eu
- x.com/miasto_katowice
- instagram.com/miasto_katowice
- youtube.com/KatowiceTube
- TikTok.com/@miasto_katowice

MDK „Koszutka” Dom Kultury na Witosa
ul. Kwiatkowskiego 32

■ **Wystawa: „Trajektoria”**
5–21 listopada
Prace zaprezentują: Grażyna Zarzecka, Klaudia Piątek, Izabela Brudkiewicz.

■ **„Dlaczego (NIE) uczestniczymy? – Inicjatywy Lokalne 2026”**
5 listopada, godz. 17.00
Gala podsumowująca zadanie w ramach programu Dom Kultury+.

■ **Koncert: Anna Rusowicz – „Diwy polskiej muzyki”**
5 listopada, godz. 18.00
Obowiązują wejściówki, do odbioru w sekretariacie DK „Witosa”.

■ **#YOUNGFEST – Taniec, Teatr, Muzyka**
6 listopada, godz. 9.00
Festiwal prezentacji talentów artystycznych dzieci i młodzieży w dziedzinie tańca, śpiewu i teatru o charakterze wojewódzkim. Kategoria: „Teatr”.

— Szczegółowe informacje: [dkwitosa.pl](#).

■ **Festiwal Trajektorie Teatru 2026**
7 i 8 listopada
— Bilety do nabycia w sekretariacie i na stronie [dkwitosa.pl](#).

■ **Warsztaty: Wielka Księga Radości**
7 listopada, godz. 11.00
— Obowiązują zapisy.

■ **Koncert dla seniora w ramach Ogólnopolskiego Dnia Seniora**
9 listopada, godz. 17.00
Wystąpi Kamil Badzioch z zespołem.

— Obowiązują wejściówki, do odbioru w sekretariacie DK „Witosa”.

■ **Spotkanie dla seniorów**
10 listopada, godz. 11.00
Wspólne śpiewanie piosenek z repertuaru Kabaretu Starszych Panów.

■ **Rodzinne warsztaty szycia**
18 listopada, godz. 18.00
— Obowiązują zapisy.

■ **Jubileusz pięciolecia Śląskiej Orkiestry Symfonicznej „Sinfonia Silesia” – koncert**
22 listopada, godz. 18.00
— Bilety do nabycia w sekretariacie i na stronie [dkwitosa.pl](#).

■ **„Morderstwo w Hotelu Domaine d’Auriack”**
27 listopada, godz. 18.00
Spektakl Teatru na 5.

— Bilety do nabycia w sekretariacie i na stronie [dkwitosa.pl](#).

■ **„KitCat”**
28 listopada, godz. 18.00
Premiera spektaklu w wykonaniu Latającego Teatru Szybko.

— Bilety do nabycia w sekretariacie i na stronie [dkwitosa.pl](#).

■ **Fabryka Zawieszek**
28 listopada, godz. 11.00
Warsztaty tworzenia mikołajowych zawieszek – warsztaty rodzinne.

— Obowiązują zapisy w sekretariacie DK „Witosa” lub pod nr. tel. 698 761 121.

MDK
„Bogucice-Zawodzie”
ul. Markiefki 44a
tel. 32 203 05 17, 32 255 32 44
[mdkbogucice-zawodzie.pl](#)

Dział „Bogucice”

■ **Ciasto! Plasto!**
6, 27 listopada, godz. 17.00
Warsztaty sensoplastyczne dla małych dzieci z rodzicami.

— Wstęp: 40 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ **Koncert Zaduszkowy „Noc nie bez końca”**
6 listopada, godz. 19.00
Wykonanie: Adam Bul Project w składzie: Dagmara Brudek, Jakub Halor, Adam Bul, Dominik Sławiński.

— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują wejściówki.

■ **Jesień ze spokojną głową**
7, 14 listopada, godz. 10.00
Warsztaty relaksacyjne jogi z koncertem na gongach.

— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Bajkoluz**
9, 23 listopada, godz. 17.00
Zajęcia relaksacyjne z elementami bajkoterapii dla dzieci.

— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Koncert jesienny – Orkiestra Dęta Katowice**
13 listopada, godz. 18.00
— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują wejściówki.

■ **Jesienne barwy – warsztaty linorytu dla seniorów**
17 listopada, godz. 12.00
— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Rodzinne warsztaty świątecznej makramy**
21, 28 listopada, godz. 12.00
— Wstęp: 45 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ **Jesień ze spokojną głową**
21 listopada, godz. 17.00
Koncert na gongach i misach tybetańskich.

— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Spektakl teatralny „Król rozrywki”**
26 listopada, godz. 18.00

Dział „Zawodzie”

■ **Otwarte spotkania kuglarskie z grupą NamTara**
5, 19 listopada, godz. 16.30
— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Pokaz filmów krótkometrażowych BAFTA 2026 Shorts**
13 listopada, godz. 17.30
W ramach XXXV Festiwalu Ars Cameralis.

— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują wejściówki.

■ **Warsztaty tuftingu**
14 listopada, godz. 15.00
— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Koncert z okazji Dnia Niepodległości**
14 listopada, godz. 17.00
Wykonanie: Zespół Akordeonistów „Katowice Kleofas” i Śląski Ludowy Zespół Śpiewaczy „Zawodzianki”.
WSTĘP WOLNY.

■ **Sensoplastyka**
19 listopada, godz. 10.00
— Wstęp: 60 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ **Klub Filmowy „Rosebud”**
19 listopada, godz. 17.30
WSTĘP WOLNY.

■ **Festiwal Kultury Dostępnej**
20 listopada, godz. 15.00
WSTĘP WOLNY.

■ **Zrób sobie świeczkę – warsztaty robienia świec sojowych**
25 listopada, godz. 17.30
— Wstęp: 100 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ **Andrzejkowy Dancing Zawodziański**
27 listopada, godz. 17.00
— Bilety: 80 zł od osoby, dla seniorów z Katowicką Kartą Mieszkańca – 60 zł od osoby.

■ **Trzask! Blask! – warsztaty witrażu**
28 listopada, godz. 9.00
— Wstęp: 170 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ **Chill przy maszynie – szyjemy czapki i kominy**
28 listopada, godz. 10.00
— Wstęp: 130 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

Dział „Osiedle Paderewskiego”

■ **Zdrowy i bezpieczny senior w cyfrowym świecie**
2, 9 listopada, godz. 12.00
Warsztaty bezpieczeństwa cyfrowego.

— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Zdrowy i bezpieczny senior w cyfrowym świecie**
2, 3, 9, 10, 16, 17 listopada, godz. 14.00
Dyżury wsparcia cyfrowego.
WSTĘP WOLNY.

■ **Rozpisz się! – warsztaty pisania**
2 listopada, godz. 18.00
— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Zdrowy i bezpieczny senior w cyfrowym świecie**
4, 18 listopada, godz. 10.00
Warsztaty o zdrowiu.

— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Gry bez prądu – gry planszowe**
4 listopada, godz. 17.00
WSTĘP WOLNY.

■ **Warsztaty kreatywne dla dzieci neuroróżnorodnych**
6, 13 listopada, godz. 16.00
— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Paderewa sobie czyta – spotkania Klubu Książki**
9 listopada, godz. 18.00
WSTĘP WOLNY.

■ **Warsztaty tworzenia linorytu**
13 listopada, godz. 18.00
— Wstęp: 50 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ **Warsztaty PJM – nauka polskiego języka migowego**
20 listopada, godz. 18.00
— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ **Warsztaty ceramiczne**
25 listopada, godz. 17.00
Warsztaty rękodzielnicze dla młodzieży i dorosłych.

— Wstęp: 75 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ **Ścieżka gongu**
25 listopada, godz. 18.30
Głęboki dźwiękowy relaks – warsztaty relaksacyjno-ruchowe.

— Wstęp: 60 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ **niewinne malowanie**
27 listopada, godz. 18.00
Warsztaty malarstwa dla dorosłych.

— Wstęp: 80 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

MDK
„Szopienice-Giszowiec”
ul. gen. J. Hallera 28
tel. 32 256 84 53
[mdk.katowice.pl](#)

■ **„Oddaj, wymień, napraw”**
4 listopada, godz. 16.30
Temat: Naprawa drobnego sprzętu AGD.
Warsztaty ekologiczne dla dorosłych z projektu „Zielone Ścieżki Edukacji GOZ”. Szczegóły na [goz.klaster.org.pl](#).

— **WSTĘP WOLNY.**
Zapisy – e-mail: [instruktor@mdk.katowice.pl](#).

■ **„Pomaganie jest fajne”**
6 listopada, godz. 18.00
Aukcja dzieł sztuki twórców o wielkich sercach.
WSTĘP WOLNY.

■ **„Pustynne tajemnice 17”**
7 listopada, godz. 18.00
Orientalny spektakl taneczny w wykonaniu Suraiya Dance Academy.

— Sprzedaż biletów bezpośrednio w Suraiya Dance Academy.

■ **Wystawa: Joanna Nowicka – „Portret kobiety”**
9 listopada – 31 grudnia
wernisaż: 14 listopada, godz. 18.00
Wystawa fotograficzna w ramach cyklu Sztuka w Służbie Ducha i Ciała „65 Róż”. **WSTĘP WOLNY.**

■ **Teatr Magii Macieja Pola**
13 listopada, godz. 12.00 i 17.00
Interaktywne rodzinne widowisko najśłynniejszego polskiego iluzjonisty.

— Bilety dostępne online na [kupbilecik i biletyna.pl](#).

■ **Dżentelmeni polskiej piosenki**
13 listopada, godz. 20.30
Koncert-hold legendom polskiej muzyki.

— Bilety dostępne online na [biletyna.pl](#) i Eventim.

■ **Madis Live – koncert muzyki elektronicznej**
15 listopada, godz. 19.00
— Bilety dostępne online na [kupbilecik i biletyna.pl](#).

■ **„Oddaj, wymień, napraw”**
18 listopada, godz. 16.30
Temat: Naprawa i renowacja mebli.
Warsztaty ekologiczne dla dorosłych z projektu „Zielone Ścieżki Edukacji GOZ”. Szczegóły na stronie [goz.klaster.org.pl](#).

— **WSTĘP WOLNY.** Zapisy – e-mail: [instruktor@mdk.katowice.pl](#).

■ **„Wiedźma z Konotopu”**
19 listopada, godz. 19.00
Spektakl w języku ukraińskim.

— Bilety dostępne na stronie [katowice.karabas.pl](#).

Siatkarski show w Arenie Katowice

GIEKSA FOTO

Siatkarze GKS-u Katowice przystąpili do rozgrywek Tauron Ligi w roli beniaminka. W spotkaniu 1. kolejki trafili na aktualnego mistrza Polski i czołowy zespół Europy, czyli Aluron CMC Wartę Zawiercie. Wszyscy skazywali ich na pożarcie. Tymczasem GieKSa rozegrała fantastyczne spotkanie i pewnie wygrała 3:0, czym sprawiła wielką sensację.

– Zagraliśmy bardzo dobry mecz. Podejmowaliśmy sporo ryzyka, ale mieliśmy to w swoich założeniach. Cieszę się, że nie pękliśmy przed rywalem – podkreślał trener Emil Siewiorek.

Co najważniejsze, pierwszy mecz sezonu w hali Areny Katowice oglądał komplet publiczności. W ten sposób ustanowiono oczywiście rekord frekwencji na meczu siatkówki w nowej hali. Atmosfera na całym wydarzeniu była oszałamiająca. Szczególnie że samemu spotkaniu towarzyszyło wiele atrakcji. – Gdy weszliśmy na halę, była już prawie cała zapelniona, a po losowaniu stron wszystkie krzeselka były już zajęte. Bardzo się z tego cieszę. Zapraszam na kolejne mecze, a wtedy będzie nam się grało równie dobrze – dodaje szkoleniowiec GieKSy.

W listopadzie GKS rozegra trzy domowe spotkania w Tauron Lidze. W Arenie Katowice będą gościć: ChKS Chełm (10 listopada), Norwid Częstochowa (13 listopada) oraz Projekt Warszawa (25 listopada). Szykują się wielkie sportowe wydarzenia.

Listopad to także szczególny okres dla hokeistów GKS-u. Przed nimi bowiem udział w Pucharze Kontynentalnym, czyli szansa na pokazanie się w międzynarodowych rozgrywkach. Wicemistrzowie Polski zostali przydzieleni do grupy C, w której

GIEKSA FOTO

zagrają z francuskim Rouen Dragons, brytyjskim Belfast Giants oraz łotewskim HK Mogo. Turniej zostanie rozegrany 13–15 listopada w Rouen we Francji. Awans do styczniowego turnieju finałowego wywalczą trzy najlepsze zespoły. To będzie święto nie tylko dla samych hokeistów, ale także dla sporej grupy fanów, którzy podróżują za GKS-em po całej Europie i z pewnością wesprą zespół dopingiem także we Francji.

W niedzielę 22 listopada wielki hit na Arenie Katowice, czyli mecz GKS-u z Lechem Poznań, aktualnym mistrzem Polski. Spotkanie odbędzie się w terminie bliskim drugiej rocznicy śmierci Jana Furtoka. Meczowi będą towarzyszyć ważne inicjatywy związane z upamiętnieniem legendy GieKSy.

W listopadzie swoje ostatnie mecze w tym roku rozegrają także piłkarki GKS-u. Katowiczanki spisują się w tym sezonie znakomicie i w ostatnich spotkaniach powalczą o zachowanie pozycji liderki Ekstraligi.

Szczegółowe informacje o terminach meczów wszystkich drużyn GKS-u można znaleźć na gskskatowice.eu. Bilety na mecze GieKSy są dostępne na stronie internetowej bilety.gskskatowice.eu oraz w GieKSa Fanstore w Galerii Katowickiej. ■

Katowice pobiegną nocą. Trwają zapisy na Katowice Night Half Marathon

1 maja 2027 r. Katowice staną się areną nowego wydarzenia biegowego. Pierwsza edycja Katowice Night Half Marathon, organizowanego przez Fundację „Silesia Marathon” i Miasto Katowice, pozwoli rozpocząć majówkę na sportowo – biegiem ulicami miasta po zmroku. Na uczestników czekają półmaraton i bieg na 5 km. Zapisy już trwają.

Nocny bieg ulicami Katowic to nowa propozycja na rozpoczęcie majówki. W programie znajdują się dwa dystanse: półmaraton oraz bieg na 5 km, będący kontynuacją Nocnego Festiwalu Biegowego im. Wojciecha Korfańskiego. Łącznie w wydarzeniu będzie mogło wystartować 7 tys. osób.

Pierwsza pula pakietów na półmaraton została już wyprzedana. Obecnie trwa sprzedaż drugiej puli w cenie 179 zł, obejmującej 2 tys. miejsc. Po jej wyczerpaniu dostępna będzie

K. KALKOWSKI

trzecia pula – kolejne 2 tys. pakietów po 199 zł. Aktualną dostępność miejsc można sprawdzić na stronie zapisów.

Nowy bieg ma przyciągnąć zarówno mieszkańców regionu, jak i uczestników z całej Polski oraz z zagranicy. Majowy termin pozwoli połączyć sportowe wyzwanie z weekendowym pobytem w Katowicach, a nocna formuła da uczestnikom okazję do poznania miasta z innej perspektywy. Na półmaraton zapisało się już 3 tys. biegaczy, natomiast na bieg na dystansie 5 km – 800 osób. ■ **ORG**

Rejestracja i aktualna dostępność pakietów startowych:
events.silesia.run/katonighthalfmarathon.
 Więcej informacji o wydarzeniu:
katonighthalfmarathon.pl.